

Кәсіптік стандарт: «Электрмен қамтамасыз ету үшін тарату қондырғыларына құрылыс жүргізу»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленді, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және энергетикалық ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Білім – кәсіби тапсырма шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерттелген және игерілген ақпарат

2) Білік – кәсіби міндет шеңберінде жеке бірлік іс-әрекеттерді физикалық және (немесе) ақыл-оймен орындау қабілеті

3) Дағды – кәсіби тапсырманы толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдану мүмкіндігі

4) Кәсіби стандарт – ресми және (немесе) бейресми және (немесе) ақпараттық білім беруді, біліктілік пен құзыреттілік деңгейін, кәсіптік қызметтің нақты саласындағы еңбек мазмұнын, сапасы мен жағдайларын ескере отырып, білімге, іскерлікке, дағдыларға, жұмыс тәжірибесіне қойылатын жалпы талаптарды белгілейтін жазбаша ресми құжат

5) Мамандық – жеке тұлға жүзеге асыратын және оны орындау үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін кәсіп түрі

6) Техникалық қызмет көрсету және жөндеу – техникалық пайдалану, сақтау және тасымалдау процесінде өндірістік жабдықтың (бұйымдардың, бөлшектердің) жұмысқа қабілеттілігін немесе жарамдылығын қолдау жөніндегі операциялар кешені

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) ЕТКС – Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы

2) КС – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

4) ТжКБ – техникалық және кәсіптік білім беру

5) ЭҚЖЖ – Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Электрмен қамтамасыз ету үшін тарату қондырғыларына құрылыс жүргізу

5. Кәсіптік стандарттың коды: F41201066

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

41 Ғимараттар құрылысы

41.2 Тұрғын үй және тұрғын емес ғимараттардың құрылысы

41.20 Тұрғын үй және тұрғын емес ғимараттардың құрылысы

41.20.1 Тұрғын үй ғимараттарының құрылысы

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Электр энергиясымен қамтамасыз ету бойынша тарату құрылғыларының құрылысына қатысатын мамандардың біліктілік деңгейіне, кәсіптік біліміне және техникалық қызмет көрсетуіне қойылатын талаптарды айқындайды.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Электр монтаждау жұмыстарын бақылаушы - 1 СБШ-нің деңгейі

2) Электр Монтаждау жұмыстарын бақылаушы - 2 СБШ-нің деңгейі

3) Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы - 3 СБШ-нің деңгейі

4) Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы - 2 СБШ-нің деңгейі

5) Электр машиналар мен аппараттар жинаушы - 1 СБШ-нің деңгейі

6) Өткізгіш сымды оқшаулаушы - 2 СБШ-нің деңгейі

7) Электромонтажшы-чертежник - 1 СБШ-нің деңгейі

8) Участке мастері (құрылыс-жөндеу жұмыстары) - 5 СБШ-нің деңгейі

9) Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы - 2 СБШ-нің деңгейі

10) Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері - 3 СБШ-нің деңгейі

11) Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы - 1 СБШ-нің деңгейі

12) Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы - 4 СБШ-нің деңгейі

13) Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері - 4 СБШ-нің деңгейі

14) Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы - 4 СБШ-нің деңгейі

- 15) Электромонтажшы-чертежник - 3 СБШ-нің деңгейі
 16) Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері - 2 СБШ-нің деңгейі
 17) Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері - 1 СБШ-нің деңгейі
 18) Болат және темір бетон конструкцияларды монтаждау жөніндегі монтажшы - 1 СБШ-нің деңгейі
 19) Электр машиналар мен аппараттар жинаушы - 3 СБШ-нің деңгейі
 20) Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы - 3 СБШ-нің деңгейі
 21) Электромонтажшы-чертежник - 2 СБШ-нің деңгейі
 22) Электр машиналар мен аппараттар жинаушы - 2 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Электр монтаждау жұмыстарын бақылаушы »:			
Топтың коды:	8100-0		
Қызмет атауының коды:	8100-0-047		
Кәсіптің атауы:	Электр монтаждау жұмыстарын бақылаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" 2024 жылғы 12 ақпандағы № 30 бұйрығы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Параграф 182. Электр Монтаждау жұмыстарын бақылаушы, 2 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: бастауыш білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	қажет емес		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8100-0-046 - Электрод өндірісін бақылаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электр монтаждау жұмыстарын қадағалау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Электр монтаждау жұмыстарын қадағалау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Электр монтаждау жұмыстарын қадағалау	Дағды 1: Қарапайым компоненттер мен жинақтарды басқару және қабылдау операцияларын орындау	Машықтар:	
		2 разряд 1. Электр энергиясын тұрмыстық тұтынушыларға қызмет көрсету. 2. Электр есептегіш құрылғыларынан көрсеткіштерді алу. 3. Тұрмыстық абоненттермен есеп айырысу кезінде тарифтерді қолдануды бақылау. 4. Жай тораптар мен агрегаттардың жинақталғаннан немесе орнатылғаннан кейін сызбаларға, схемаларға және техникалық талаптарға сәйкестігін бақылау. 5. Қабылданған немесе жарамсыз деп танылған өнім бойынша құжаттарды рәсімдеу.	
		Білімдер:	
		2 разряд 1. Жылу энергиясын пайдалану тәртібі. 2. Электр энергиясын пайдалану тәртібі. 3. Коммуналдық қызметтерді ұсыну тәртібі. 4. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
	Дағды 2: Күрделілігі орташа тораптар мен механизмдердің құрастырылуын тексеру және бақылау бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		2 разряд 1. Электр энергиясын есепке алу құрылғыларының күйі мен жұмысын бақылау. 2. Орнатылған пломбалардың бар-жоғын бақылау. 3. Электр энергиясын есепке алу құрылғыларынан көрсеткіштерді алу.	
		Білімдер:	
		2 разряд 1. Құрылғы, жұмыс принципі және электр есептегіштерін қосу схемалары. 2. Тұтынушы пайдаланған электр энергиясы үшін дұрыс есеп айырысу үшін актілерді және өзге де құжаттамаларды ресімдеу тәртібі. 3. Электр есептегіштерін қосу схемалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәуелсіздік және жауапкершілік Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту Бағытсыз еңбек функцияларын орындау мүмкіндігі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Электр монтаждау жұмыстарын бақылаушы	
	3	Электр монтаждау жұмыстарын бақылаушы	
	5	Учаске шебері	
10. Кәсіптің карточкасы «Электр Монтаждау жұмыстарын бақылаушы»:			
Топтың коды:	8100-0		
Қызмет атауының коды:	8100-0-047		
Кәсіптің атауы:	Электр Монтаждау жұмыстарын бақылаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (2-шығарылым) бекіту туралы" 2024 жылғы 12 ақпандағы № 30 бұйрығы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Параграф 183. Электр Монтаждау жұмыстарын бақылаушы, 3 разряд. Параграф 184. Электр Монтаждау жұмыстарын бақылаушы, 4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	3-разрядты беру үшін мамандық бойынша кемінде 3 ай жұмыс өтілі талап етіледі. 4-разрядты беру үшін мамандығы бойынша кемінде 6 ай жұмыс өтілі талап етіледі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8100-0-046 - Электрод өндірісін бақылаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электр монтаждау жұмыстарын қадағалау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Электр монтаждау жұмыстарын қадағалау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Электр монтаждау жұмыстарын қадағалау	Дағды 1: Қарапайым компоненттер мен жинақтарды басқару және қабылдау операцияларын орындау	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электр Монтаждау операцияларынан кейін күрделілігі орташа тораптарды, конструкцияларды және жұмыс механизмдерін бақылауды және қабылдауды жүзеге асыру. 2. Электр Монтаждау операцияларынан кейін күрделілігі орташа тораптарды, конструкцияларды және жұмыс механизмдерін түпкілікті қабылдауды жүзеге асыру. 3. Машиналарда қарапайым электр жабдықтарын монтаждауды түпкілікті қабылдауды жүзеге асыру. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электр Монтаждау операцияларынан кейін конструкциялар мен жұмыс механизмдерінің күрделі тораптарын бақылауды және қабылдауды жүзеге асыру. 2. Күрделілігі орташа электр жабдықтарын түпкілікті қабылдауды жүзеге асыру 3. Электр монтажындағы ақаулардың себептерін анықтаңыз және оларды жою үшін уақтылы шаралар қабылдаңыз. <p>Білімдер:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделілігі орташа тораптарды сынауды қабылдауға және өндіруге қойылатын техникалық талаптар. 2. Электротехника негіздері. 3. Электр машиналары мен радио қондырғыларының негізгі пайдалану қасиеттері. 4. Қайта зарядталатын батареялар құрылғысы. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделілігі орташа электр жабдықтарын құрастыруға, сынауға және монтаждауға қойылатын техникалық талаптар. 2. Электротехника және Радиотехника негіздері. 3. Төмен қуатты электр машиналарының құрылғысы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Күрделілігі орташа тораптар мен механизмдердің құрастырылуын тексеру және бақылау бойынша операцияларды орындау	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қажетті Бақылау-өлшеу аспаптарының көмегімен стендтерде электр жабдығының жекелеген агрегаттарын тексеру және сынау жүргізу. 2. Некенің себептерін жою және оны уақтылы жою. 3. Сынақ журналын енгізіңіз. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген құжаттаманы ресімдеуді жүргізу. 2. Жоғары дәлдіктегі қабылдау, беру және арнайы радио құрылғыларынан тұратын күрделі арнайы аппаратураны бақылау және қабылдау;

	Білімдер:		
	3 разряд 1. Қарапайым электр машиналарын, электр аппараттары мен радио жабдықтарын құрастыру және монтаждаудың технологиялық процестері. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы, мақсаты және қолдану тәртібі; 3. Электр жабдықтарын монтаждау ақауларының негізгі түрлері және оның алдын алу шаралары.		
	4 разряд 1. Төмен қуатты электр машиналарының құрылғысы; 2. Бақылау-өлшеу аспаптары мен аппаратурасының құрылысы, мақсаты және қолдану тәртібі; 3. Электр жабдықтарының тораптарын, агрегаттары мен қондырғыларын құрастыру кезінде және оларды машиналарға монтаждау кезінде ақаудың әртүрлі түрлері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәуелсіздік және жауапкершілік Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту Бағытсыз еңбек функцияларын орындау мүмкіндігі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Электр монтажының бақылаушысы	
	5	Учаске шебері	
11. Кәсіптің карточкасы «Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы»:			
Топтың коды:	7411-0		
Қызмет атауының коды:	7411-0-015		
Кәсіптің атауы:	Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	ЕТКС, выпуск 3, утверждённй приказом Министра труда и социальной защиты населения Республики Казахстан от 13 декабря 2011 года № № 343-п Параграф 318. Электромонтажник по распределительным устройствам и вторичным цепям, 5 разряд Параграф 319. Электромонтажник по распределительным устройствам и вторичным цепям, 6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Электрмен қамтамасыз ету (салалар бойынша)	Біліктілік:
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандығы бойынша талап өтілетін жұмыс өтілі: кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7411-0-017 - Электрлік жабдықтар және күштік желілер электромонтажшысы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тарату құрылғыларында электр монтаждау жұмыстары	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұрғын үйлердегі электр монтаждау жұмыстарына материалдар мен жабдықтарды сатып алу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Тұрғын үйлердегі электр монтаждау жұмыстарына материалдар мен жабдықтарды сатып алу		

Дағды 1:
Жабдықты бекіту бойынша
қарапайым операцияларды
орындаңыз

Машықтар:

5 разряд

1. Дәнекерлеуден басқа әр түрлі тәсілдермен қимасы 240 миллиметрден асатын барлық маркалы сымдарды жалғау, ұштау және жалғау.
2. Ажыратқыштарды, бөлгіштерді, қысқа тұйықтағыштарды, жерге тұйықтағыштарды, разрядтағыштарды және кернеуі 220 киловольтқа дейінгі асқын кернеулерді шектегіштерді монтаждауды жүргізу.
3. Жүктеме ажыратқыштарын, сигналдық аппараттары мен релесі бар қораптарды, құлыптау құлыптарын орнатыңыз.
4. 220 киловольтқа дейінгі кернеу мен ток трансформаторларын монтаждау.
5. Қуаты 63 мың киловольт - амперге дейінгі, кернеуі 220 киловольтке дейінгі және қуаты 125 мың киловольт - амперге дейінгі, кернеуі 110 киловольтке дейінгі күштік трансформаторларды, автотрансформаторлар мен реакторларды монтаждауды жүргізу.
6. Жарылғыш камерада оқшаулағыштарды сынау.
7. Кернеуі 220 киловольтқа дейінгі элегаздық ұяшықтарды монтаждау.
8. Блокты тасымалданатын құрылғыларды монтаждау.
9. Салмағы 3 тоннаға дейінгі бетон реакторларын монтаждауды жүргізу.
10. Қимасы 1000 миллиметрге дейінгі магистральдық Құрама және тармақталған шиналарды, икемді бұрмаларды және Компенсаторларды дайындауды және монтаждауды жүзеге асыру.
11. Салмағы 250 килограмға дейінгі шиналардың дайын пакеттері мен блоктарын монтаждау.
12. Құрылғыларды фазалау.
13. Жабдықты монтаждау кезінде өлшеу және эскиз жасау.
14. Радиаторларды сынау және монтаждау.
15. Орнату май сорғысы, Қос алюминий арналы шиналар.

6 разряд

1. Жабдықты орнату орындарының осьтерін белгілеуді орындау.
2. Жабдықтың жекелеген тораптарын өлшеу және орнату эскиздерін жасау.
3. Жиынтық тарату құрылғыларын және жеке блоктар мен тораптарды орнату және реттеу.
4. Ауа ажыратқыштарын, ток және кернеу трансформаторларын, ажыратқыштарды, разрядтағыштарды, кернеуі 750 киловольтқа дейінгі шектегіштер мен жерге тұйықтағыштарды монтаждауды жүргізу.
5. Қуаттылығы 250 мың киловольт - амперге дейінгі, кернеуі 750 киловольтке дейінгі күш форматорларын, автотрансформаторлар мен реакторларды монтаждауды жүргізу.
6. Кернеуі 220 киловольттан асатын элегаздық ұяшықтарды монтаждау.
7. Салмағы 3 тоннадан асатын бетон реакторларын монтаждауды жүргізу.
8. Аса күрделі электр жабдықтарын монтаждау және тексеру жүргізу.
9. Салмағы 3 тоннадан асатын электр жабдықтарын орнату.
10. Қимасы 1000 миллиметрден асатын магистральдық Құрама және тармақталған шиналарды, икемді бұрмалар мен Компенсаторларды дайындауды және монтаждауды жүзеге асыру.

	<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд 1. Кернеуі 220 киловольтқа дейінгі электр жабдығын монтаждау алдындағы тексеру, монтаждау, кептіру және реттеу тәсілдері; 2. Тірек конструкцияларын, жабдықтарды және сымдар мен шиналарды төсеу трассаларын орнату орындарын белгілеу ережесі; 3. Сымдардың жекелеген тораптарының өлшемдерін орындау және эскиздерін жасау ережесі. 4. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.</p> <p>6 разряд 1. Жарылыс қаупі бар аймақтарда жұмыстарды орындау ережесі. 2. Релелік қорғаныс туралы жалпы мәліметтер</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
<p>Дағды 2: Материалдар мен жабдықтарды алу бойынша операцияларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд 1. Құрылымға тірек Күшін-Мина сақиналарын орнатыңыз. 2. Блоктарды алдын-ала дайындаған кезде шиналардың соқыр бұрыштарын жинаңыз. 3. Шиналар өткізгіштерін осьтер бойымен салыстыра отырып және құлыптарға бекіте отырып жүргізіңіз. 4. Жоғары жиілікті байланыс, қорғаныс және телемеханика жабдықтарын монтаждау (қосу сүзгілері мен резонанстық бөгейіштерден басқа). 5. "Суховей" және "Аяз" типті қондырғыларды монтаждау. 6. Экрандалған ток өткізгіштерді монтаждау. 7. Май қосқыштарын орнатыңыз. 8. Кернеуі 110 киловольтқа дейінгі ауа ажыратқыштарын монтаждау. 9. Тарату құрылғыларының қатты шиналарын орнатуды жүзеге асырыңыз. 10. Барлық маркалы және қималы сымдарды белгілеу және төсеу (жарылыс қауіпті аймақтардан басқа).</p> <p>6 разряд 1. Салмағы 250 килограмнан асатын шиналардың дайын пакеттері мен блоктарын монтаждау. 2. Резонанстық тосқауылдар мен қосылу сүзгілерін монтаждау. 3. Ашық және экрандалған шиналар өткізгіштеріне тірек конструкцияларын монтаждау. 4. Шина сымдарының секциясын орнату кезінде (тік және бұрышта) қондыру. 5. Гидравликалық және ауа жетектерін сынау. 6. Статикалық конденсаторлардың батареяларын монтаждау. 7. Болтты байланыс қосылымдарын құрастыру және тексеру. 8. Трансформаторларды бақылау жылыту және кептіру. 9. Трансформаторлардың салқындату жүйелерін монтаждау.</p>

		Білімдер:	
		<p>5 разряд</p> <p>1. Кернеуі 750 киловольтқа дейінгі электр жабдығын монтаждау, тексеру және кептіру тәсілдері және оны реттеу әдістері.</p> <p>2. Барлық маркалы сымдар мен кабельдерді орнату әдістері.</p> <p>3. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.</p> <p>6 разряд</p> <p>1. Трансформаторлардың техникалық сипаттамалары.</p> <p>2. Электр қондырғыларының құрылғысы.</p> <p>3. Объектілерді пайдалануға беруге қойылатын техникалық талаптар.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік</p> <p>Тәуелсіздік</p> <p>тәртіп</p> <p>стресске төзімділік</p> <p>Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Коммутаторлардың электр монтері	
	5	Учаске шебері	
12. Кәсіптің карточкасы «Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы»:			
Топтың коды:	7114-1		
Қызмет атауының коды:	7114-1-002		
Кәсіптің атауы:	Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді.</p> <p>Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	3-разрядты беру үшін мамандық бойынша кемінде 3 ай жұмыс өтілі талап етіледі. 4-разрядты беру үшін мамандығы бойынша кемінде 6 ай жұмыс өтілі талап етіледі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-2-002 - Құрастырмалы конструкцияларды салушы		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Ғимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу, қалпына келтіру және қалпына келтіру кезінде металл конструкцияларды монтаждау жөніндегі жұмыстар кешенін орындау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Металл, құрама темірбетон конструкцияларын монтаждау кезінде дайындық және қосалқы жұмыстар кешенін орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Металл, құрама темірбетон конструкцияларын монтаждау кезінде дайындық және қосалқы жұмыстар кешенін орындау	Дағды 1: Конструкцияларды монтаждау кезінде дайындық және қосалқы жұмыстар кешенін орындау	Машықтар:
		<p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орнатылатын құрылымдардың буындарын тазалаңыз. 2. Монтаждық болт қосылымдарын бекітуді орындаңыз. 3. Өздігінен кесетін болттарды орнатуды жүзеге асырыңыз. 4. Дәнекерленген жіктердің тығыздығын тексеру кезінде керосинмен және бормен майлауды орындаңыз. 5. Қолмен бұрандалы престерде пішінді болатты тексеру. 6. Жол жабындарының плиталарын төсеуді орындаңыз. 7. Құрылымдарды уақытша бекітуді жүзеге асырыңыз. 8. Бетон және темірбетон конструкцияларын оқшаулау. 9. Буындар мен бірнеше орындарды бетонмен монолитті жүргізіңіз. 10. Бөренелердің, ойықтардың, ұялардың, шұңқырлар мен тесіктердің ұштарын кірпішпен немесе бетонмен жабыңыз. 11. Құрама бөлімдер мен ішкі қабырғаларды орнатуды орындаңыз. 12. Жылжымалы ғимараттар мен құрылыстарды инвентарлық блок-контейнерлерден монтаждау және бөлшектеу. 13. Тығыздағыштар мен саңылауларды орнатуды жүзеге асырыңыз. 14. Тығыздау түйіндерінің болтты қосылыстарын қатайтыңыз. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салмағы 8 тоннаға дейінгі құрама темірбетон және бетон іргетас блоктарын, қадаларды және қадаларды грильдеу блоктарын монтаждауды орындау. 2. Құрама темірбетон арқалықтарын 12 метрге дейінгі аралықта (кран астындағы Арқалықтардан басқа) монтаждауды орындау. 3. Металл жақтауда гипс панельдерінен аспалы аспалы төбелерді орнатуды орындаңыз. 4. Құрама темірбетон панельдері мен еден және жабын плиталарын орнатуды орындаңыз. 5. Баспалдақтар мен алаңдарды, қабырғалардың қатардағы ірі блоктарын және балкон блоктарын монтаждауды орындау. 6. Карапас торын ілу үшін шпилькаларды орнатуды жүзеге асырыңыз. 7. Платформалардың, Көпірлер мен эстакадалардың құрама темірбетон плиталарын орнатуды жүргізу. 8. Салмағы 5 тоннаға дейінгі өнеркәсіптік пештердің Болат қаңқаларын және салмағы 1 тоннаға дейінгі блоктардан жасалған пештердің жылу-қоршау конструкцияларын монтаждауды орындау. 9. Аспалы жолдар мен кабельдік крандардың тіректері мен станцияларының металл конструкцияларын, сондай-ақ құрылыстардың биіктігі 30 метрге дейінгі Болат арқандарды монтаждауды орындау. 10. 12 метрге дейінгі аралықта Болат Арқалық және тіреуіш фермалардың тіректеріне орнатуды жүргізу. 11. Ыстыққа төзімді бетон блоктарынан биіктігі 30

- метрге дейінгі құбырларды орнатуды орындаңыз.
12. арналар мен бөгеттердің беткейлерін плиталармен қаптау.
 13. Арқалықтардың, пурлиндердің және ригельдердің буындарын бағандармен бекітуді орындау.
 14. Шыны профильден жасалған бөлімдер саңылауларын толтыру құрылғысын бақылау.
 15. Алюминий және поливинилхлоридті - профильден жасалған жеңіл құрылыс конструкцияларының, терезе конструкцияларының, әртүрлі типтегі есік және витраж толтыруларының жұмыс сызбаларына сәйкес алдын ала және үлкейту құрастыруды жүргізу.
 16. Оларды монтаждауды, салыстыруды және жобалық жағдайға орнатуды орындаңыз.
 17. Тігістер мен буындарды және құрама темірбетон конструкцияларын тығыздау, құю және тігу.
 18. Қарапайым болат конструкцияларды: баспалдақтарды, алаңдарды, қоршауларды, тірек тіректерді, кронштейндерді, ормандарды, тіректерді және өзге де конструкцияларды, сондай-ақ салмағы 5 тоннаға дейінгі арқалықтар, болжамдар, жартылай ағаш элементтері, байланыстар және өзге де конструкциялар конструкцияларын монтаждауды орындау.
 19. Алаңдар, тежегіш фермалар және басқа палубалар бойынша болат палубаны төсеуді орындаңыз.
 20. Құрылымдарды қаңылтыр болатпен қаптауды орындаңыз.
 21. Шатырдың Болат палубасын орнатуды орындаңыз.
 22. Тұрақты болт қосылымдарын бекіту.
 23. Жоғары беріктігі бар болттарды орнатуды жүзеге асырыңыз.
 24. Ипотекалық бөлшектердің коррозияға қарсы бояуын орындаңыз.
 25. Ипотекалық бөліктердің блоктарын ірілендіріп құрастыру.
 26. Ипотекалық бөліктердің ойық блоктарын бетондау.
 27. Тексеру алдын ала орнату ипотекалық бөлшектер.
 28. Толық жиналатын ғимараттардың сыртқы буындарын минералды және синтетикалық материалдармен жылу оқшаулау құрылғысын бақылау.
 29. Пневматикалық және электрлендірілген құралдың көмегімен буындарды арнайы герметикамен, сондай-ақ тығыздағыш төсемдермен (гернит, пороизол және басқа төсемдер) герметизациялауды бақылау.
 30. Бөлшектерді монтаждау тапаншасының көмегімен құрылыс конструкцияларының беттеріне бекітуді орындаңыз.
 31. Құрылыс құрылымдарына эпоксидті желім жағыңыз.
 32. Жұмыс орындарында салмағы 10 тоннадан 25 тоннаға дейінгі Құрылыс конструкциялары мен жабдықтарын арқандап байлауды және бұзуды тексеру.
 33. Жүк көтергіштігі 10 тоннадан 25 тоннаға дейінгі блоктарды, көтергіштер мен полиспасттарды орнату және алу.
 34. Құрылыс конструкциялары мен жабдықтарын монтаждау кезінде уақытша тартқыштар мен тартқыштарды бекіту және алу.
 35. Жүк көтергіштігі 25 тоннаға дейінгі зәкірлерді дайындауды орындау.
 36. Полиспасттарды кабельмен қамтамасыз ету.
 37. Орнату кезінде шпалдардан уақытша торлар құрылғысын орындаңыз.
 38. Қол және механикаландырылған құралдардың көмегімен Құрылыс конструкцияларын көтеру,

жылжыту және түсіру.

Білімдер:

3 разряд

1. Құрылыс конструкцияларының негізгі түрлері.
2. Конструкциялар мен бұйымдарды тасымалдау және сақтау ережелері.
3. Құрылғылардың мақсаты және құрылымдарды уақытша бекіту әдістері.
4. Дәнекерлеу тығыздығын тексерудің қарапайым әдістері.
5. Бетон қоспаларының негізгі қасиеттері мен маркалары.
6. Оқшаулау үшін беттерді дайындау ережелері.
7. Электрлендірілген пневматикалық құралдың құрылғысы және онымен жұмыс істеу ережелері.
8. Металды коррозиядан қорғау әдістері.
9. Қарапайым такелаждық жабдықтар мен құрылғылардың құрылысы және оларды пайдалану ережелері.
10. Құрылыс конструкцияларын тігу және бөлшектеу әдістері.
11. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.

4 разряд

1. Құрылыс болаттары мен бетондарының негізгі қасиеттері мен маркалары.
2. Құрылыс құрылымдарының түрлері.
3. Жеке элементтерден және үлкейтілген блоктардан Құрылыс конструкцияларын құрастыру және монтаждау әдістері.
4. Ыстыққа төзімді бетон құбырлары мен блоктарын орнату әдістері.
5. Такелаждық және көтергіш жабдықтарды, конструкциялар мен жабдықтарды монтаждау кезіндегі құрылғыларды құрастыру және орнату тәсілдері.
6. Орнатылатын құрылымдар мен жабдықтарды ілмектеу әдістері.
7. Құрылымдық элементтерді қосу және бекіту әдістері.
8. Құрылымдарды орнату кезінде тарту әдістері.
9. Орнатылатын құрылымдардың сапасына қойылатын негізгі талаптар.
10. Монтаждау поршенді тапаншалардың құрылғысы және оларды пайдалану ережелері.
11. Пневматикалық құралдың құрылғысы және онымен жұмыс істеу ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

ұсынылмайды

Дағды 2:
Инженерлік желілердегі жабдықтарды монтаждау

Машықтар:

3 разряд

1. Буындарды щеткамен және шпательмен жағып, арнайы тығыздағыштармен тығыздау.
2. Тиоколды, акрилді және өзге де герметиктерді қолмен дайындауды жүргізу.
3. Арқандарды реттеу және орау.
4. Орындау такелаждық түйіндерді тоқу.
5. Болат арқандарды болтты қысқыштармен бекітіңіз.
6. Құрылыс конструкциялары мен жабдықтарын монтаждау орнына қолмен және механизмдермен көтеруді және түсіруді жүзеге асыру.
7. Жүк көтергіштігі 10 тоннаға дейінгі блоктарды, көтергіштерді, полиспаптарды, шығырлар мен домкраттарды орнатуды және алуды жүзеге асыру.

4 разряд

1. Салмағы 8 тоннаға дейінгі құрама темірбетон және бетон іргетас блоктарын, қадаларды және қадаларды грильдеу блоктарын монтаждауды орындау.
2. Құрама темірбетон арқалықтарын 12 метрге дейінгі аралықта (кран астындағы Арқалықтардан басқа) монтаждауды орындау.
3. Металл жақтауда гипс панельдерінен аспалы аспалы төбелерді орнатуды орындаңыз.
4. Құрама темірбетон панельдері мен еден және жабын плиталарын орнатуды орындаңыз.
5. Баспалдақтар мен алаңдарды, қабырғалардың қатардағы ірі блоктарын және балкон блоктарын монтаждауды орындау.
6. Карапас торын ілу үшін шпилькаларды орнатуды жүзеге асырыңыз.
7. Платформалардың, Көпірлер мен эстакадалардың құрама темірбетон плиталарын орнатуды жүргізу.
8. Салмағы 5 тоннаға дейінгі өнеркәсіптік пештердің Болат қаңқаларын және салмағы 1 тоннаға дейінгі блоктардан жасалған пештердің жылу-қоршау конструкцияларын монтаждауды орындау.
9. Аспалы жолдар мен кабельдік крандардың тіректері мен станцияларының металл конструкцияларын, сондай-ақ құрылыстардың биіктігі 30 метрге дейінгі Болат арқандарды монтаждауды орындау.
10. 12 метрге дейінгі аралықта Болат Арқалық және тіреуіш фермалардың тіректеріне орнатуды жүргізу.
11. Ыстыққа төзімді бетон блоктарынан биіктігі 30 метрге дейінгі құбырларды орнатуды орындаңыз.
12. арналар мен бөгеттердің беткейлерін плиталармен қаптау.
13. Арқалықтардың, пурлиндердің және ригельдердің буындарын бағандармен бекітуді орындау.
14. Шыны профильден жасалған бөлімдер саңылауларын толтыру құрылғысын бақылау.
15. Алюминий және поливинилхлоридті - профильден жасалған жеңіл құрылыс конструкцияларының, терезе конструкцияларының, әртүрлі типтегі есік және витраж толтыруларының жұмыс сызбаларына сәйкес алдын ала және үлкейту құрастыруды жүргізу.
16. Оларды монтаждауды, салыстыруды және жобалық жағдайға орнатуды орындаңыз.
17. Тігістер мен буындарды және құрама темірбетон конструкцияларын тығыздау, құю және тігу.
18. Қарапайым болат конструкцияларды: баспалдақтарды, алаңдарды, қоршауларды, тірек тіректерді, кронштейндерді, ормандарды, тіректерді және өзге де конструкцияларды, сондай-ақ салмағы 5 тоннаға дейінгі арқалықтар, болжамдар, жартылай ағаш элементтері, байланыстар және өзге де конструкциялар конструкцияларын монтаждауды орындау.
19. Алаңдар, тежегіш фермалар және басқа палубалар бойынша болат палубаны төсеуді орындаңыз.
20. Құрылымдарды қаңылтыр болатпен қаптауды орындаңыз.

		Білімдер:	
		<p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Такелаждық тораптардың түрлері. 2. Болат арқандарды болтты қысқыштармен бекіту әдістері. 3. Құрылыс конструкцияларын монтаждау орнына қолмен механикаландырылған құралдармен көтеру және түсіру тәсілдері. 4. Биіктікте және тар жағдайда монтаждау кезінде құрылыс конструкцияларын көтеру және түсіру кезінде дабыл беру әдістері. 5. Такелаж жұмыстарын жүргізуге қойылатын талаптар. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыс құрылымдарына эпоксидті желімді қолдану әдістері. 2. Буындарды тығыздауға арналған тығыздағыш тығыздағыштардың түрлері және оларды жапсыру әдістері. 3. Жүк көтергіштігі 25 тоннаға дейінгі такелаж жабдығының құрылғысы. 4. Құрылыс конструкциялары мен жабдықтарын көтеру және түсіру үшін қолданылатын такелаждық тораптардың, арқандар мен ұстағыштардың түрлері, бұрандалы, тірек гидравликалық ұялардың құрылғысы. 5. Сәулелік траверстердің мақсаты және оларды ілу тәсілдері. 6. Армо-конструкцияларды дайындау және монтаждау кезіндегі төзімділік. 7. Армо-конструкцияларды монтаждау үшін такелаждық айлабұйымдар мен механизмдерді қолдану ережесі. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	қажет емес	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Шыдамдылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Электр станциялары мен желілерін техникалық пайдалану ережесі. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. 2. Электр станциялары мен жылу желілерінің жылу механикалық жабдықтарын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары. 3. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 122 бұйрығы. 4. Энергетикалық кәсіпорындарға арналған өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы №123 бұйрығы		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Металл конструкцияларын құрастыру жөніндегі слесарь	
13. Кәсіптің карточкасы «Электр машиналар мен аппараттар жинаушы »:			
Топтың коды:	8212-1		
Қызмет атауының коды:	8212-1-020		
Кәсіптің атауы:	Электр машиналар мен аппараттар жинаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	19-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (5, 11, 13, 15, 17, 19-шығарылымдары) бекіту туралы" 2017 жылғы 4 шілдедегі № 191 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 20 қазанда № 15924 болып тіркелді. Параграф 53. Сборщик электрических машин и аппаратов, 1-разряд. Параграф 54. Сборщик электрических машин и аппаратов, 2-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: бастауыш білім	Мамандық: -	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	қажет емес	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8212-1-021 - Электр жабдықтаржы құрастырушы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электрмен қамтамасыз ету объектілерін салу технологиясында электр машиналары мен құрылғыларын құрастыру, реттеу және теңгеру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қарапайым электр жабдықтарының тетіктерін құрастыру және реттеу 2. Пайдаланылған инвентарлар мен жабдықтардың жағдайын бақылау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Қарапайым электр жабдықтарының тетіктерін құрастыру және реттеу	Дағды 1: Электр машиналарының қарапайым бөлшектерін құрастыру операцияларын орындау	Машықтар:
		1 разряд 1. Дайындық құрастыру жұмыстарын орындау. 2. Парақтарды алдын-ала таңдау. 3. Бөлшектерді шаблон бойынша белгілеңіз. 4. Негізгі механикалық деректері бар тақтайшаларды бекітуді орындаңыз.
		2 разряд 1. Машиналардың, төмен вольтты және жоғары вольтты аппараттардың және электротехникалық бұйымдардың қарапайым тораптарын арнайы құрылғылар мен құралдарды қолдана отырып, бөлшектердің толық өзара алмасуы кезінде құрастыруды орындау. 2. Қолмен немесе станокта жіппен немесе шүмекпен кесуді жүзеге асырыңыз. 3. Жиналған түйіндердегі ақауларды анықтау және жою. 4. Құжаттаманы ұсыну.
		Білімдер:
		1 разряд 1. Қолданылатын металдардың негізгі қасиеттері мен мақсатын білу. 2. Төзімділік және қону жүйесі туралы негізгі мәліметтерді білу. 3. Электр шамалары бойынша негізгі анықтамалар мен ұғымдарды білу. 4. Электр энергиясымен қамтамасыз ету үшін объектілерді салу технологиясын білу. 5. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.
		2 разряд 1. Жиналатын тораптар мен бұйымдардың құрылымы, мақсаты және жұмыс принципі. 2. Құрастыру кезіндегі технологиялық операциялардың тәртібі. 3. Қарапайым құрылғылардың, құралдар мен қондырғылардың мақсаты мен қолдану ережелері. 4. Қолданылатын металдардың негізгі қасиеттері мен мақсаты. 5. Төзімділік және қону жүйесі туралы негізгі мәліметтер. 6. Электр шамаларының өлшемдеріне қатысты негізгі анықтамалар мен ұғымдар.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
Еңбек функциясы 2: Пайдаланылған инвентарлар мен жабдықтардың жағдайын бақылау	Дағды 1: Қолданылатын жабдықтың жағдайын бақылау бойынша операцияларды жүргізу	Машықтар:	
		1 разряд 1. Слесарлық-құрастыру құралдарының жай-күйін бақылау. 2. Бақылау - өлшеу аспаптарының жай-күйін бақылау. 3. Жұмыс орнын ұйымдастыру.	
		2 разряд 1. Қолданылатын материалдардың жарамдылығын анықтаңыз. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ұсақ ақауларды жою. 3. Дайын өнімнің логистикасын бақылау.	
		Білімдер:	
		1 разряд 1. Қолданылатын жабдықтар мен Мүкәммалдың техникалық сипаттамаларын білу. 2. Қолданылатын жабдықтар мен мүкәммалды пайдалану және сақтау қағидаларын білу.	
		2 разряд 1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасын білу. 2. Ұйымның Жарғысын білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәуелсіздік жауапкершілік тәртіп		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Электр машиналар мен аппараттар жинаушы	
	3	Электр машиналар мен аппараттар жинаушы	
14. Кәсіптің карточкасы «Өткізгіш сымды оқшаулаушы»:			
Топтың коды:	7124-4		
Қызмет атауының коды:	7124-4-003		
Кәсіптің атауы:	Өткізгіш сымды оқшаулаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2011 жылғы 13 желтоқсандағы № 343-п бұйрығымен бекітілген 3-шығарылым Параграф 57. Сымдарды оқшаулаушы, 3-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	3-разрядты беру үшін мамандық бойынша кемінде 3 ай жұмыс өтілі талап етіледі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7124-4-002 - Шоғырсым сымдарын оқшаулаушы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сымдар мен сым бұйымдарын оқшаулау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сым бұйымдарын оқшаулау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Сым бұйымдарын оқшаулау	Дағды 1: Оқшаулағыш сым мен бұйымдарға операцияларды орындау	Машықтар:
		3 разряд 1. Дөңгелек және пішінді сымды оқшаулаумен оқшаулаңыз. 2. Оқшаулауды лактармен жабыстырыңыз, сіңдіріңіз және лактаңыз. 3. Электр пештерінде сымдарды кептіру. 4. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 5. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 6. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.
		Білімдер:
	3 разряд 1. Көмекші құралдарды пайдаланудың мақсаттары мен ережелерін білу. 2. Қауіпсіздік ережелерін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Сым мен бұйымды оқшаулау технологиясында реттеу операцияларын орындау	Машықтар:
Білімдер:		
3 разряд 1. Оқшаулау машиналарының құрылғылары мен баптау тәсілдерін білу. 2. Оқшаулағыш материалдардың қабаттасу ережелерін және негізгі қасиеттерін білу. 3. Аспаптар бойынша машиналардың пештеріндегі температураны реттеу ережелерін білу. 4. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелерін білу. 5. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін білу. 6. Оқшаулағыш материалдарды ауыстыру әдістерін білу. 7. Машиналардың тораптарында оқшаулағыш материалдарды орнатуға қойылатын нормалар мен талаптарды білу. 8. Жұмыс орнын ұстау ережелерін білу. 9. ҚР еңбек заңнамасын білу. 10. Кәсіпорын Жарғысын білу.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Қажет емес

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұқыптылық Дербестік және жауапкершілік стресске төзімділік Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Сымды оқшаулағыш	
	5	Учаске шебері	
15. Кәсіптің карточкасы «Электромонтажшы-чертежник »:			
Топтың коды:	7411-0		
Қызмет атауының коды:	7411-0-021		
Кәсіптің атауы:	Электромонтажшы-чертежник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	19-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (5, 11, 13, 15, 17, 19-шығарылымдары) бекіту туралы" 2017 жылғы 4 шілдедегі № 191 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 20 қазанда № 15924 болып тіркелді.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	бастауыш білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	қажет емес		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7411-0-023 - Электрмонтаждаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электр тізбектерін монтаждау және өткізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделілігі орташа және қарапайым электр тізбектерін монтаждау және өткізу 2. Электр тізбегін монтаждау және өткізу сапасын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Күрделілігі орташа және қарапайым электр тізбектерін монтаждау және өткізу	Дағды 1: Қарапайым электр тізбегінің монтаждық және сымдық жұмыстарын орындау	Машықтар:	
		2 разряд 1. Сызбалар мен үлгілер бойынша қарапайым электр схемаларын монтаждау және тоқу. 2. Өткізгіш топтарын байланыстыру және оқшаулау. 3. Оқшаулауды лакпен сіңдіріңіз. 4. Сызба немесе шаблон бойынша қарапайым электр тізбегінің шиналарын жасаңыз.	

		<p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электр энергиясын таратуға арналған объектілерді салу технологиясын білу. 2. Қарапайым схемаларды орнату ережелерін білу. 3. Қарапайым схемаларды жұмсақ монтаждау әдістерін білу. 4. Монтаждау кезінде қолданылатын құрал-саймандар мен құралдарды қолданудың мақсаттары мен ережелерін білу. 5. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Күрделілігі орташа электр тізбектерін монтаждау және өткізу бойынша операцияларды орындау	<p>Машықтар:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шиналарды өнімге орнатыңыз. 2. Схема бойынша орнатуды орнатыңыз. 3. Эскиздер бойынша сымдар мен топтық қосылыстар жасаңыз. <p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іске қосу реттеу аппаратурасының атауы мен мақсатын білу. 2. Бақылау-өлшеу аспаптары мен қондырғыларының мақсаты мен қолдану ережелерін білу. 3. Монтаждау құралының мақсатын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Еңбек функциясы 2: Электр тізбегін монтаждау және өткізу сапасын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу	Дағды 1: Электр тізбегін монтаждау және өткізу сапасын арттыру бойынша операцияларды орындау	<p>Машықтар:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электр схемаларын монтаждау және тоқу ережелері бойынша ұйымның шешім жобаларымен танысу 2. Өз жұмысын жетілдіру және оны ұйымдастыру әдістері бойынша ұсыныстар беру. 3. Жұмыстағы кемшіліктерді анықтаңыз және оларды жою бойынша ұсыныстар енгізіңіз. 4. Еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу. 5. Біліктілікті арттыру. <p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасын білу. 2. Ұйымның Жарғысын білу. 3. Басшылықтың бұйрықтары мен өкімдерін білу. 4. Электр тізбектерін монтаждау мен тоқудың озық технологияларын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік тәртіп стресске төзімділік еңбекқорлық	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Электр монтер-конструктор.	
	3	Коммутаторлардың электр монтері	
	4	Электр монтер-конструктор	
4	Коммутаторлардың электр монтері		
16. Кәсіптің карточкасы «Учаске мастері (құрылыс-жөндеу жұмыстары)»:			
Топтың коды:	1329-1		
Қызмет атауының коды:	1329-1-017		
Кәсіптің атауы:	Учаске мастері (құрылыс-жөндеу жұмыстары)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	КС Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № Параграф 90. Учаске шебері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Құрылыстағы сметалық жұмыс	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Фимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану	Біліктілік:
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық:	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық:	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кадрлар даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және өндірістегі жұмыс өтілі кемінде 1 жыл немесе тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнаулы орта, кәсіптік орта) білім және тиісті мамандық бойынша білімі болмаған кезде өндірістегі жұмыс өтілі кемінде 3 жыл кем дегенде 5 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1329-1-016 - Бақылау мастері (учаске, цех) (басқа салалар бойынша)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электр энергиясымен қамтамасыз ету бойынша тарату объектілерін салу жобасына сәйкес құрылыс және электр монтаждау жұмыстарының жоспарының орындалуын қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Учаскедегі құрылыс және электр монтаждау жұмыстарының жоспарының орындалуын қамтамасыз ету Уқаскедегі қурылыс және электр	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Учаскедегі құрылыс және электр монтаждау жұмыстарының жоспарының орындалуын қамтамасыз ету Wçaskedegі qurılıs jäne élekr	Дағды 1: Белгіленген стандарттарды сақтауды қамтамасыз ету бойынша операцияларды жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысшыларға өндірістік нұсқама беруді жүзеге асыру, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау және өндірістік санитария, жабдықтар мен құралдарды техникалық пайдалану, сондай-ақ олардың сақталуын бақылау бойынша іс-шараларды жүргізеді. 2. Еңбекті ұйымдастырудың прогрессивті нысандарын енгізуге жәрдемдесу, әзірлеу нормалары мен бағаларын қайта қарау туралы, сондай-ақ Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығына сәйкес жұмысшыларға жұмысшы разрядтарын беру туралы ұсыныстар енгізеді, жұмыстарды тарифтеуге және учаске жұмысшыларына біліктілік разрядтарын беруге қатысады. 3. Өндірістік қызметтің нәтижелерін талдау, жұмыс уақытын, дамуын, тоқтап қалуын есепке алу бойынша бастапқы құжаттардың дұрыс және уақтылы ресімделуін қамтамасыз етеді. 4. Озық тәжірибені таратуға, бастаманы дамытуға, рационализаторлық ұсыныстар мен өнертабыстарды енгізуге жәрдемдеседі; 5. Белгіленген тәртіппен еңбек шығындарының нормаларын уақтылы қайта қарауды, техникалық негізделген нормалар мен нормаланған тапсырмаларды енгізуді, жалақы мен сыйлықақы беру жүйелерін дұрыс және тиімді қолдануды қамтамасыз ету. 6. Шығарылатын өнімнің саны, сапасы және ассортименті бойынша өндіріс резервтерін анықтау жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыруға, қолайлы еңбек жағдайларын жасау, өндірістің ұйымдастырушылық-техникалық мәдениетін арттыру, жұмыс уақыты мен өндірістік жабдықты ұтымды пайдалану жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге қатысу. 7. Жұмысшылардың еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау тәртібін, өндірістік және еңбек тәртібін, ішкі еңбек тәртібін сақтауын бақылау. 8. Жұмысшылар мен бригадирлердің біліктілігі мен кәсіби шеберлігін арттыру жөніндегі жұмысты ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстардың нормалары мен бағалары, оларды қайта қарау тәртібі. 2. Еңбекақы төлеу және материалдық ынталандыру нысандары туралы қолданыстағы ережелер. 3. Өндірісті басқарудағы озық отандық және шетелдік тәжірибе. 4. Экономика негіздері, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару еңбек заңнамасы. 5. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, отын берудің өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

<p>Дағды 2: Жоспарға сәйкес электрмонтаждау және құрылыс жұмыстарының орындалуын ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымның өндірістік-шаруашылық қызметін, өндірістік учаскеге басшылықты реттейтін қолданыстағы заңнамалық және өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асыру. 2. Өнімнің (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) өндіріс көлемі, сапасы, берілген номенклатура (ассортимент) бойынша белгіленген мерзімде учаскенің өндірістік тапсырмаларды орындауын, еңбек өнімділігін арттыруды, жабдықты ұтымды жүктеу және оның техникалық мүмкіндіктерін пайдалану негізінде өнімнің еңбек сыйымдылығын төмендетуді, жабдықтың ауысымдық жұмыс коэффициентін арттыруды, шикізатты, материалдарды, отынды, энергияны және т. б. үнемді жұмсауды қамтамасыз ету шығындарды азайту. 3. Өндірісті уақтылы дайындау, жұмысшылар мен бригадалардың орналасуын қамтамасыз ету, технологиялық процестердің сақталуын бақылау, олардың бұзылу себептерін жедел анықтау және жою. 4. Жаңа технологиялық процестер мен өндіріс режимдерін, сондай-ақ өндірістік кестелерді әзірлеуге және жетілдіруге қатысу. 5. Шығарылатын өнімнің немесе орындалатын жұмыстың сапасын тексеру, ақаудың алдын алу және өнімнің (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) сапасын арттыру жөніндегі іс-шараларды жүзеге асырады. 6. Учаскені реконструкциялау, технологиялық жабдықтарды жөндеу, өндірістік процестер мен қол жұмыстарын механикаландыру және автоматтандыру бойынша аяқталған жұмыстарды қабылдауға қатысу. 7. Еңбектің озық әдістері мен тәсілдерін, сондай-ақ оны ұйымдастыру, жұмыс орындарын аттестаттау және ұтымды ету нысандарын енгізуді ұйымдастыру; 8. Жұмысшылардың өндіріс нормаларын орындауын, өндірістік алаңдарды, жабдықтарды, ұйымдастырушылық-техникалық жабдықтар мен құралдарды дұрыс пайдалануды, учаскенің біркелкі (ритақты) жұмысын қамтамасыз ету. 9. Бригадаларды (олардың сандық, кәсіптік-біліктілік құрамын) қалыптастыруды жүзеге асыру, бригадаларға ұтымды қызмет көрсету жөніндегі іс-шараларды әзірлейді және енгізеді, олардың қызметін үйлестіреді. 10. Бекітілген өндірістік жоспарлар мен кестелерге сәйкес бригадалар мен жекелеген жұмысшыларға (бригадалардың құрамына кірмейтін) өндірістік тапсырмаларды, жабдықты, шикізатты, материалдарды, құралды, отынды, энергияны пайдалану жөніндегі нормативтік көрсеткіштерді белгілеу және уақтылы жеткізу..
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Учаскенің өндірістік-шаруашылық қызметіне қатысты заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар. 2. Учаске шығаратын өнімге қойылатын техникалық сипаттамалар мен талаптар, оны өндіру технологиясы; 3. Учаскені жабдықтау және оны техникалық пайдалану тәртібі. 4. Учаскенің өндірістік-шаруашылық қызметінің әдістері. 5. Жұмыстарды және жұмысшыларды тарифтеу тәртібі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұйымдастырушылық қабілеті еңбекқорлық құжаттамамен жұмыс істей білу қарым-қатынас дағдылары стресске төзімділік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Электр, электроника және байланыс қызметкерлерінің жетекшілері (бригадирлері).	
17. Кәсіптің карточкасы «Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы»:			
Топтың коды:	7411-0		
Қызмет атауының коды:	7411-0-015		
Кәсіптің атауы:	Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2011 жылғы 13 желтоқсандағы № 343-п бұйрығымен бекітілген 3-шығарылым Параграф 316. Тарату құрылғылары және қайталама тізбектер бойынша электр монтаждаушы, 3 разряд 317-Параграф. Тарату құрылғылары және қайталама тізбектер бойынша электр монтаждаушы, 4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	3-разрядты беру үшін мамандық бойынша кемінде 3 ай жұмыс өтілі талап етіледі. 4-разрядты беру үшін мамандығы бойынша кемінде 6 ай жұмыс өтілі талап етіледі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7411-0-017 - Электрлік жабдықтар және күштік желілер электромонтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тарату құрылғыларында электр монтаждау жұмыстары		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұрғын үйлердегі электр монтаждау жұмыстарына материалдар мен жабдықтарды сатып алу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тұрғын үйлердегі электр монтаждау жұмыстарына материалдар мен жабдықтарды сатып алу			

Дағды 1:
Жабдықты бекіту бойынша
қарапайым операцияларды
орындаңыз

Машықтар:

3 разряд

1. Дюбельдерді орнатыңыз.
2. Қабырғалар мен едендер арқылы жерге қосу Сымдары мен шиналарының барлық түрлеріне арналған өтпелерді тығыздау.
3. Барабандарды орната отырып, сымдарды орауды орындаңыз.
4. Жерге қосу желілері мен нөлдік құрылғыларды орнатуды орындаңыз.
5. Жабдықты бояуды жүзеге асыру.
6. Жабық және ашық үлгідегі тарату пункттерін (шкафтарды) алып тастауды жүргізу.

4 разряд

1. 1 киловольттан асатын кернеуге тірек оқшаулағыштарды, сақтандырғыштарды, қосымша кедергілерді арматуралау және орнату.
2. Оқшаулағыш материалдардан және қорғаныш жақтаулардан жасалған плиталарды орнатуды жүргізу;
3. Ашық және экрандалған Шина сымдарының бөлшектерін (компенсаторлар, қаптамалар, экрандар, түйіспелі пластиналар, фланецтер және өзге де Бөлшектер) орнату және дәнекерлеуге дайындау.
4. Мұнай құбырларын өндіруді орындаңыз.
5. Магниттеу орамасының трансформаторының резервуарына орау.
6. Оқшаулағыштарды сынау (жарылғыш камерадағы сынақтардан басқа).
7. Шиналарды, триггерлерді, ілмектер мен секіргіштерді дайындамаларды және иілуді орындаңыз.
8. Ысырмаларды, крандарды, штуцерлерді, манометрлер мен термометрлерді орнатуды жүргізу.
9. Май сынамаларын алу.
10. Тарату құрылғыларының қосалқы станциялары үшін арматура мен оқшаулағыштарды оқшаулағыш аспаларға құрастыруды жүргізу.
11. Жабдықты маймен толтырып, төгіп тастаңыз.
12. Трансформаторларды монтаждау кезінде құбырлардағы ысырмаларды тексеру және орнату.
13. Сым қоңырауын орындаңыз.
14. Өнеркәсіптік ғимараттарда және инженерлік құрылыстарда электр Монтаждау жұмыстарын орындау үшін материалдар мен жабдықтарды жинақтауды орындау.

	<p>Білімдер:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бекіткіштер мен арматураның негізгі түрлері. 2. Қарапайым аспаптардың, Электр аппараттарының және қолданылатын электрлендірілген және пневматикалық аспаптардың құрылысы. 3. Қарапайым электр тізбектерін оқу ережелері. 4. Еңбек тәртібінің ішкі ережелерін, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптарын, өндірістік санитария мен өрт қауіпсіздігі талаптарын білу. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұштарды қысуға арналған жарылғыш камералар құрылғысы. 2. Релелік қорғаныстың мақсаты. 3. Тарату құрылғыларын орнату әдістері. 4. Кептіру және май құюға арналған аппаратураның құрылғысы. 5. Трансформаторлардың негізгі түйіндері мен бөлшектері. 6. Механикаландырылған такелаждық жабдықтың құрылысы және пайдалану тәсілдері. 7. Поршеньді мылтықты орнату және оны пайдалану ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
<p>Дағды 2: Материалдар мен жабдықтарды алу бойынша операцияларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарапайым аппараттар мен аспаптарды (тірек изоляторларын, рычаг жетегі бар ажыратқыштар мен ажыратқыштарды, сақтандырғыштарды, реостаттарды, ток пен кернеу трансформаторларын және өзге де аппараттар мен аспаптарды) бөлшектеуді орындау. 2. Тесіктерді тесіп, дәнекерлеу орындарын механикаландырылған құралмен тазалаңыз. 3. Палубалар мен тіректерді дайындауды жүзеге асыру. 4. Оқшаулағыштардың тірек бағандарында Шина ұстағыштарын орнатуды орындау. 5. Тұрғын үйлерде, мәдени жерлерде электр Монтаждау жұмыстарын орындау үшін материалдар мен жабдықтарды жинақтауды орындау <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәнекерлеуден басқа әр түрлі тәсілдермен 240 миллиметр квадратқа дейінгі қимасы бар барлық маркалы сымдарды жалғау, ұштау және жалғау. 2. Қорғаныс құрылғыларын, қаптамалар мен қоршауларды орнатуды жүзеге асыру. 3. Төселген құбырлар мен бұрмаларды таңбалауды орындау. 4. Конструкциялар мен аппараттарды монтаждау поршенді тапаншаның көмегімен бекітуді жүзеге асыру. 5. Жарылғыш камерада ұштарын сығымдауды жүзеге асыру. 6. Ұштарды сымдардың өзектеріне дәнекерлеуді орындаңыз. 7. Ток пен кернеудің электромагниттік релелерін тексеру және реттеу. 8. Қапсырмалар мен металл тірек конструкцияларын орнатуды жүзеге асыру. 9. Құрылымдарды желімдеу арқылы бекітіңіз. 10. Оқшаулау кедергісін өлшеуді орындаңыз. 11. Болат және пластмасса құбырларды бороздарда, еденде қабырғаларда, фермаларда және бағандарда төсеу. 12. Перфорацияланған монтаж профильдерін төсеуді орындаңыз.

Білімдер:

3 разряд

1. Қарапайым такелаж құралдарын пайдалану тәсілдері мен құрылғысы.
2. Электр Монтаждау жұмыстарын орындау үшін материалдар мен жабдықтарды жинақтау ережесі.

4 разряд

1. Тарату құрылғыларының түрлері.
2. Оқшаулау кедергісін өлшеу әдістері.
3. Күрделілігі орташа электр тізбектерін оқу ережелері.
4. Барлық маркалы сымдарды қосу, ұштау және жалғау тәсілдері.
5. Болат және пластмасса құбырлар мен бұрмаларды таңбалау тәсілдері.
6. Жабдықты ілмектеу және жылжыту ережелері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Қажет емес

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:

Жауапкершілік
Тәуелсіздік
тәртіп
стресске төзімділік
Өдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Коммутаторлардың электр монтері	
	5	Учаске шебері	
18. Кәсіптің карточкасы «Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері »:			
Топтың коды:	7413-2		
Қызмет атауының коды:	7413-2-005		
Кәсіптің атауы:	Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы: 3-шығарылым Параграф 120. Жоғары кернеулі әуе желілерін және түйіспелі желіні монтаждау жөніндегі электромонтер-сызғыш 3 разряд 121-Параграф. Жоғары кернеулі әуе желілерін және контактiлi желiнi монтаждау жөніндегі электромонтер-сызғыш 4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Электрмен қамтамасыз ету (салалар бойынша)	Біліктілік:
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Электр жабдықтары (түрлері және салалары бойынша)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандығы бойынша талап етілетін жұмыс өтілі: кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7413-2-008 - Байланыс желісінің электромонтері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тарату құрылғылары бойынша электр Монтаждау жұмыстарын жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Төмен вольтты желілерді орнату	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Төмен вольтты желілерді орнату			

Дағды 1:
Төмен вольтты желіні
орнату жұмыстарын
орындау

Машықтар:

5 разряд

1. Салмағы 5-тен 10 тоннаға дейінгі жоғары вольтты желілердің тіректері мен ашық қосалқы станциялардың конструкцияларын құрастыруды жүзеге асыру.
2. Іргетастарға топсалы Орнатылатын тартқыштардағы тіректерден басқа, салмағы 1,5 тоннадан 5 тоннаға дейінгі ашық қосалқы станциялардың тіректері мен конструкцияларын орнатуды және бөлшектеуді жүзеге асыру.
3. 70-тен 800 миллиметрге дейінгі шаршы қимасы бар сымдар мен кабельдерді жалғауды жүзеге асыру.
4. Түсті металдардан көп сымды сымдарды шығаруды жүзеге асыру.
5. Кернеуі 150 - ден 750 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілердің және 750 киловольттан жоғары кабельдердің тіректеріне сымдарды жайып, көтеруді жүзеге асыру.
6. Кернеуі 1 киловольттан жоғары жоғары вольтты желілердің түйреуіш изоляторларында сымдарды бекітуді жүзеге асыру.
7. Кернеуі 220 киловольттан жоғары жоғары вольтты желілер үшін оқшаулағыштар мен арматураларды оқшаулағыш аспаларға құрастыруды жүзеге асыру.
8. Сымдар мен кабельдерге дірілді сөндіргіштер мен қашықтықтан бекітпелерді орнатуды жүзеге асыру.
9. Кернеуі 150 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілердің тіректерінде сымдар мен кабельдерді тарту, реттеу және қайта төсеу.
10. Шлейфтерді монтаждау.

6 разряд

1. Жасанды құрылыстарда, секциялық изоляторларда шынжырлы аспаның бекітетін тартқыштарын, якорь учаскелерінің түйісуін, әуе көрсеткілерін, байланыс желісін монтаждауды орындау.
2. Пайдаланудағы магистральдық темір жолдарда тіректерді орнатуды орындау.
3. Кернеуі 150-ден 750 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілерде сымдар мен кабельдерді тарту, реттеу және қайта төсеу.
4. Кернеуі 750 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілерде сымдардың транспозицияларын монтаждауды орындау.
5. Кернеуі 20 киловольттан асатын жоғары вольтты желілердің тіректерін түзетуді орындау.
6. Кернеуі 20 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілердің трассасын бөлуді орындаңыз.

	<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары вольтты желілер мен байланыс желілерінің пикеттерінде қазаншұңқырларды және қадаларды батыру орындарын бөлу тәсілдері. 2. Байланыс желілерінің сымдарын фазалау тәртібі және схемалар бойынша орындалған жұмыстарды тексеру әдістері. 3. Түсті металдардан жасалған көп сымды сымдарды илемдеу әдістері. 4. Жоғары вольтты желілердің сымдары мен кабельдеріне және байланыс сымының шектегіштеріне қашықтан бекітпелерді, дірілді сөндіргіштерді орнату тәсілдері. 5. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Темір жолдардың магистральдық және станциялық желілерінде тіректерді орнату және салыстыру тәсілдері. 2. Тасымалды радиостанциялардың түрлері және олармен жұмыс істеу ережелері. 3. Теодолиттер мен нивелирлердің түрлері және оларды пайдалану ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
<p>Дағды 2: Сымдар мен қосылымдарды монтаждау және демонтаждау жұмыстарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Байланыс сымын шектегішті орнатуды жүзеге асырыңыз. 2. Бір және екі жолды консольдерді орнатуды жүзеге асырыңыз. 3. Икемді кресттерді орнатыңыз. 4. Орташа якорьді орнатуды жүзеге асырыңыз. 5. Барлық типтегі электр қосқыштары мен бұрмаларын орнатуды жүзеге асыру. 6. Тізбекті суспензияны консольдің өкшесінің астына көтеріп, седлаға ауыстырыңыз. 7. Кернеуі 150 киловольттан асатын жоғары вольтты желілердің сымдары мен кабельдерін бөлшектеуді жүзеге асыру. 8. Кернеуі 20 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілердің күрделі тіректерін түзетуді жүзеге асыру. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салмағы 10 тоннадан 25 тоннаға дейінгі жоғары вольтты желілердің тіректері мен ашық қосалқы станциялардың конструкцияларын құрастыруды орындау. 2. Темірбетон іргетастарын орнату және салыстыру. 3. Салмағы 5 тоннадан 20 тоннаға дейінгі ашық қосалқы станциялардың тіректері мен конструкцияларын және іргетастарға топсалы Орнатылатын, салмағы 15 тоннаға дейінгі тіректерді орнатуды және бөлшектеуді орындау. 4. Қимасы 800 миллиметрден асатын сымдарды жалғауды орындау. 5. Кернеуі 750 киловольттан асатын жоғары вольтты желілердің тіректеріне сымдарды жайып, көтеруді орындау. 6. Контактілі сымдардың кернеуінің жүк өтемақысы жинағын орнатуды орындаңыз. 7. Контактілі сым мен тасымалдаушы кабельді бекіту үшін өтемақы төлеңіз.

		<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шлейфтерді, икемді кресттерді, якорь учаскелерінің түйісулерін орнату әдістері. 2. Сымдар мен кабельдерді ауыстыру тәсілдері, кернеуі 150 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілердегі сымдар мен кабельдерді және аралықтар мен станциялардағы түйіспелі суспензия тізбектерін реттеу ережесі. 3. Байланыс желісінің тіректеріндегі сымдарды қатты бекіту әдістері. 4. Көрсеткілерді және байланыс желісінің қиылыстарын монтаждау және бөлшектеу тәсілдері. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кернеуі 750 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілерде сымдардың транспозицияларын Монтаждау ережесі. 2. Өтпелерде сымдар мен кабельдерді орнату ережелері. 3. Контактілі сым мен тасымалдаушы кабельді компенсацияланған бекіту әдістері. 4. Жасанды құрылыстарда, секциялық изоляторларда шынжырлы аспа тартқыштарын, якорь учаскелерінің түйісулерін, әуе бағыттамаларын, байланыс желілерін монтаждау тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік</p> <p>Тәуелсіздік</p> <p>қарым-қатынас дағдылары</p> <p>зейінділік</p> <p>Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Электр монтер – жоғары вольтты әуе желілерін және түйіспелі тораптарды монтаждау бойынша монтаждау жөніндегі монтер
	4	Электр монтер – жоғары вольтты әуе желілерін және түйіспелі тораптарды монтаждау бойынша монтаждау жөніндегі монтер
	5	Учаске шебері
19. Кәсіптің карточкасы «Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы »:		
Топтың коды:	7411-0	
Қызмет атауының коды:	7411-0-015	
Кәсіптің атауы:	Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Параграф 315. тарату құрылғылары және қайталама тізбектер бойынша электр монтаждаушы, 2 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: бастауыш білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	қажет емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7411-0-017 - Электрлік жабдықтар және күштік желілер электромонтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тарату құрылғыларында электр монтаждау жұмыстары		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұрғын үйлердегі электр монтаждау жұмыстарына материалдар мен жабдықтарды сатып алу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тұрғын үйлердегі электр монтаждау жұмыстарына материалдар мен жабдықтарды сатып алу	Дағды 1: Жабдықты бекіту бойынша қарапайым операцияларды орындаңыз	Машықтар:	
		2 разряд 1. Бекіту бөлшектерін орнату және тығыздау. 2. Нақты өлшемдерді қажет етпейтін бекітпелер мен тығыздағыштардың ұсақ бөлшектерін дайындауды жүзеге асырыңыз. 3. Жерге қосу электродтарын қолмен соғу. 4. Сымдар мен шиналарды бояуды жүргізіңіз.	
		Білімдер:	
		1. Түрлі түсті және Қара металдар. 2. Электр конструкцияларын дайындау және монтаждау кезінде қолданылатын материалдардың түрлері. 3. Бекіту бөлшектері мен шағын құрылымдардың түрлері. 4. Электр Монтаждау жұмыстары кезінде қолданылатын құралдың негізгі түрлері;.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
	Дағды 2: Материалдар мен жабдықтарды алу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		2 разряд 1. Дайын таңбалау бойынша Ұяларды, тесіктер мен бороздарды қолмен тесуді орындаңыз. 2. Жабдықты орауды және орау материалын жинауды жүзеге асыру. 3. Жабдықты тазалау және сүрту. 4. Қарапайым тіректерді орнату және алып тастау.	
		Білімдер:	
		2 разряд 1. Электр есептегіштерін қосу схемалары. 2. Есептеу коэффициенттері. 3. Электр энергиясын ұрлау әдістері мен түрлері. 4. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәуелсіздік жауапкершілік тәртіп стресске төзімділік Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Коммутаторлардың электр монтері	
	5	Учаске шебері	
20. Кәсіптің карточкасы «Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы »:			
Топтың коды:	7411-0		
Қызмет атауының коды:	7411-0-015		
Кәсіптің атауы:	Таратқыш құрылғылар жөніндегі электромонтажшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Параграф 320. Тарату құрылғылары және қайталама тізбектер бойынша электр монтаждаушы, 7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Электр жабдықтары (түрлері және салалары бойынша)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	7-разрядты беру үшін мамандық бойынша 1 жыл 6 айға дейінгі жұмыс өтілі талап етіледі.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7411-0-017 - Электрлік жабдықтар және күштік желілер электромонтажшысы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тарату құрылғыларында электр монтаждау жұмыстары		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұрғын үйлердегі электр монтаждау жұмыстарына материалдар мен жабдықтарды сатып алу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тұрғын үйлердегі электр монтаждау жұмыстарына материалдар мен жабдықтарды сатып алу			

	<p>Дағды 1: Жабдықты бекіту бойынша қарапайым операцияларды орындаңыз</p>	<p>Машықтар:</p> <p>7 разряд 1. Қуаты 250 мың киловольт - Амперден асатын, кернеуі 750 киловольттан асатын күштік трансформаторларды, автотрансформаторлар мен реакторларды монтаждауды орындау. 2. Кернеуі 750 киловольттан жоғары ауа ажыратқыштарын, ток және кернеу трансформаторларын, ажыратқыштар мен ажыратқыштарды монтаждауды орындау. 3. Басқа бірегей электр жабдықтарын монтаждау және тексеру. 4. Бірегей жабдықтың жеке тораптарын өлшеу және монтаждау эскиздерін жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>7 разряд 1. Монтаждалатын жабдықтың конструкциясы, электр схемалары. 2. Кернеуі 750 киловольттан жоғары электр жабдығын монтаждау, тексеру және кептіру тәсілдері және оны реттеу әдістері. 3. Қашықтан басқарылатын электр жетектерінің жүйелері, олардың құрылымы және жұмыс принципі. 4. Механикалық беріліс жүйелері. 5. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Материалдар мен жабдықтарды алу бойынша операцияларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>7 разряд 1. Салмағы 250 килограмнан асатын шиналардың дайын пакеттері мен блоктарын монтаждау. 2. Резонанстық тосқауылдар мен қосылу сүзгілерін монтаждау. 3. Ашық және экрандалған шиналар өткізгіштеріне тірек конструкцияларын монтаждау. 4. Шина сымдарының секциясын орнату кезінде (тік және бұрышта) қондыру. 5. Гидравликалық және ауа жетектерін сынау. 6. Статикалық конденсаторлардың батареяларын монтаждау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>7 разряд 1. Трансформаторлардың техникалық сипаттамалары. 2. Электр қондырғыларының құрылымы. 3. Объектілерді пайдалануға беруге қойылатын техникалық талаптар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Жауапкершілік Тәуелсіздік тәртіп стресске төзімділік Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Коммутаторлардың электр монтері	
	5	Учаске шебері	
21. Кәсіптің карточкасы «Жоғары кернеулі өуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері »:			
Топтың коды:	7413-2		
Қызмет атауының коды:	7413-2-005		
Кәсіптің атауы:	Жоғары кернеулі өуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы: 3-шығарылым Параграф 122. Жоғары кернеулі өуе желілерін және байланыс желісін монтаждау жөніндегі электр монтер-сызғыш, 7 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Электрмен қамтамасыз ету (салалар бойынша)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	7-разрядты беру үшін мамандық бойынша 1 жыл 6 айға дейінгі жұмыс өтілі талап етіледі.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7413-2-008 - Байланыс желісінің электромонтері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тарату құрылғылары бойынша электр Монтаждау жұмыстарын жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Төмен вольтты желілерді орнату	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Төмен вольтты желілерді орнату	Дағды 1: Төмен вольтты желіні орнату жұмыстарын орындау	Машықтар: 7 разряд 1. Салмағы 25 тоннадан асатын жоғары вольтты желілердің тіректері мен ашық қосалқы станциялардың конструкцияларын құрастыруды жүзеге асыру. 2. Салмағы 20 тоннадан асатын жоғары вольтты желілердің тіректері мен ашық қосалқы станциялардың конструкцияларын және салмағы 15 тоннадан асатын іргетастарға топсалы Орнатылатын тартқыштардағы тіректерді орнату және бөлшектеу. 3. Монолитті Іргетастардың құрылғысын тексеріңіз. 4. Кернеуі 750 киловольттан асатын жоғары вольтты желілердің сымдарының транспозицияларын монтаждауды жүзеге асыру. 5. Үлкен су тосқауылдары арқылы өтетін жолдарда сымдар мен кабельдерді орнатуды жүзеге асыру.	

		Білімдер: 7 разряд 1. Монолитті темірбетон іргетастарын орнату және салыстыру ережелері. 2. Үлкен су тосқауылдары арқылы өтетін жолдарда сымдар мен кабельдерді орнату әдістері. 3. Тікұшақ техникасын қолдана отырып, жоғары вольтты желілерді салу кезінде монтажда жұмыстарын орындау тәсілдері. 4. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Сымдар мен қосылымдарды монтажда және демонтажда жұмыстарын орындау	Машықтар: 7 разряд 1. Кернеуі 750 киловольттан жоғары жоғары вольтты желілерде сымдар мен кабельдерді тарту, реттеу және қайта төсеу. 2. Тікұшақтардың көмегімен іргетастарды, тіректерді, сымдар мен кабельдерді орнатуды жүзеге асыру. 3. Кернеуі 20 киловольттан асатын жоғары вольтты желілердің трассасының жекелеген учаскелерінің, іргетастардың белгілері мен шұңқырларының осьтерінің бөлінуін қалпына келтіру.
		Білімдер: 7 разряд 1. Кернеуі 750 киловольттан асатын жоғары вольтты желілердегі сымдар мен кабельдерді реттеу ережесі. 2. Жоғары вольтты желілер трассасының жекелеген учаскелерінің бөлінуін қалпына келтіру тәсілдері (өндірістік пикетаж). 3. Жасанды құрылыстарда, секциялық изоляторларда шынжырлы аспа тартқыштарын, якорь учаскелерінің түйісулерін, әуе бағыттамааларын, байланыс желілерін монтаждау тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәуелсіздік қарым-қатынас дағдылары зейінділік Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Электр монтер – жоғары вольтты әуе желілерін және түйіспелі тораптарды монтаждау бойынша монтаждау жөніндегі монтер
	4	Электр монтер – жоғары вольтты әуе желілерін және түйіспелі тораптарды монтаждау бойынша монтаждау жөніндегі монтер
	5	Учаске шебері
22. Кәсіптің карточкасы «Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы»:		

Топтың коды:	7114-1		
Қызмет атауының коды:	7114-1-002		
Кәсіптің атауы:	Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіру	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	7-разрядты беру үшін мамандық бойынша 1 жыл 6 айға дейінгі жұмыс өтілі талап етіледі.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	ҚАЖЕТ ЕМЕС		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-2-002 - Құрастырмалы конструкцияларды салушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Фимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу, қалпына келтіру және қалпына келтіру кезінде металл конструкцияларды монтаждау жөніндегі жұмыстар кешенін орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Фимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу, қалпына келтіру және қалпына келтіру кезінде металл конструкцияларды монтаждау жөніндегі жұмыстар кешенін орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Фимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу, қалпына келтіру және қалпына келтіру кезінде металл конструкцияларды монтаждау жөніндегі жұмыстар кешенін орындау			

<p>Дағды 1: Бірегей объектілерді салу кезінде құрылыс конструкцияларын монтаждау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Атом электр станцияларының, жылу электр станцияларының, гидроэлектростанциялардың және өзге де ғимараттардың ғимараттары мен құрылыстарының конструкцияларын құрастыру стендінде және плаз-кондуктордың массасы 50 тоннадан асатын кеңістіктік блоктарға ірілендіріп құрастыруды орындау. 2. Салмағы 50 тоннадан асатын конструкциялардың кеңістіктік блоктарын монтаждауды орындау. 3. Гидротехникалық құрылыстардың габаритті емес құбырларының фасонды бөліктері мен компенсаторларын монтаждауды орындау. 4. Кернеулі арматураланған арқалықтар мен еден фермаларын олардың ұшуына қарамастан монтаждауды орындау. 5. Элементтің немесе блоктың салмағы 25 тоннадан асатын ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың қаңқаларының Болат бағаналарын, кран арқалықтарын және өзге де болат конструкцияларын, сондай-ақ аралығы 36 метрден асатын фермаларды орнатуды және түпкілікті салыстырып тексеруді жүргізу. 6. Элементтер саны 8-ден асатын көпірлердің аралық құрылыстарының аса күрделі тораптарын құрастыруды және монтаждауды жүргізу. 7. Сыйымдылығы 3000 шаршы метрден асатын металл және темірбетонды цилиндрлік резервуарларды, сондай-ақ сыйымдылығына қарамастан көмілген траншеялық, сфералық резервуарлар мен газгольдерлерді монтаждауды орындау. 8. Тікұшақтардың көмегімен түтін құбырларының металл конструкцияларын монтаждауды орындау. 9. Биіктігі 150 метрден асатын түтін құбырларының металл газ шығаратын оқпандарын монтаждауды орындау.
	<p>Білімдер:</p> <p>7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың аса ірі габаритті және ауыр салмақты конструкцияларын құрастыру және монтаждау тәсілдері. 2. Такелаждық және көтергіш жабдықтар мен құрылғылардың аса күрделі түрлерін құрастыру және орнату тәсілдері. 3. Конструкциялар мен конструкциялардың кеңістіктік блоктарын ерекше күрделі типтік емес тігу әдістері. 4. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 2: Инженерлік желілердегі жабдықтарды монтаждау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>7 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыстардың биіктігі 100 метрден асатын теле және радио мұнараларды монтаждауды орындау. 2. Аспалы құрылымдарды орнатуды орындаңыз. 3. Толық жиналатын темірбетонды сору градиреналарын монтаждауды орындау. 4. Атом электр станциясы реакторының күмбезін монтаждауды орындау. 5. Үлкейтілген блоктардан көп ұңғылы түтін және желдету құбырларын орнатуды орындаңыз. 6. Жүк көтергіштігі 100 тоннадан асатын монтаждау діңгектерін жарақтандыруды, орнатуды және жылжытуды орындау.

		Білімдер:	
		7 разряд 1. Тікұшақтар мен өзге де әуе құралдарының көмегімен ғимараттар мен құрылыстардың конструкцияларын монтаждау ерекшеліктері. 2. Тікұшақ монтаждау аймағына кірген кезде конструкцияларды тікұшақпен биіктікке көтеру және салыстырып тексеру ережесі. 3. Көп қабатты түтін және желдету құбырларын орнату әдістері. 4. Портативті радиостанциялардың түрлері және олармен жұмыс істеу ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	не рекомендуется	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Шыдамдылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Электр станциялары мен желілерін техникалық пайдалану ережесі. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. 2. Электр станциялары мен жылу желілерінің жылу механикалық жабдықтарын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары. 3. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 122 бұйрығы. 4. Энергетикалық кәсіпорындарға арналған өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы №123 бұйрығы		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Металл конструкцияларын құрастыру жөніндегі слесарь	
23. Кәсіптің карточкасы «Электромонтажшы-чертежник»:			
Топтың коды:	7411-0		
Қызмет атауының коды:	7411-0-021		
Кәсіптің атауы:	Электромонтажшы-чертежник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	19-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (5, 11, 13, 15, 17, 19-шығарылымдары) бекіту туралы" 2017 жылғы 4 шілдедегі № 191 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 20 қазанда № 15924 болып тіркелді. Параграф 73. Электромонтажник-схемщик, 5-разряд. Параграф 73. Электромонтажник-схемщик, 5-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Электрмен қамтамасыз ету (салалар бойынша)	Біліктілік:
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті разрядтың жұмыс істеу құқығына растайтын құжатты ала отырып, оқу орнында кәсіп бойынша оқудан өткен 18 жастан кем емес адамдар		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	жоқ		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7411-0-023 - Электрмонтаждаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электр машиналарының, құрылғыларының және құрылғыларының электр тізбектерін монтаждау және реттеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Электр машиналарының, құрылғыларының және құрылғыларының электр тізбектерін орнатуға байланысты көмекші жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Электр машиналарының,			

<p>құрылғыларының және құрылғыларының электр тізбектерін орнатуға байланысты көмекші жұмыстарды орындау</p>	<p>Дағды 1: Электр машиналарының, құрылғыларының және аспаптарының электр тізбектерін монтаждауға байланысты жұмыстарға дайындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд 1. Әр түрлі секциялы өткізгіштердің, аппаратуралар мен аспаптардың көптігі бар аса күрделі электр схемаларын монтаждауды орындау. 2. Жабдықпен қаныққан жағдайда монтаждауды және оны бекітуді орындаңыз. 3. Станциялар мен басқару пульттерін толық монтаждауды жүзеге асыру. 4. Панельдерде күрделі орналасуы бар шиналарды орнатыңыз. 5. Панельдер мен қалқан секцияларының схемаларын жалпы схемаға қосыңыз.</p> <p>6 разряд 1. Әр түрлі секциялардағы, аппаратуралар мен аспаптардағы көптеген өткізгіштері бар тәжірибелік және эксперименттік электр схемаларын монтаждауды орындау. 2. Аппаратураға, ток күшіне, кернеуге және аппараттар мен аспаптардың орындалу түріне байланысты монтаждық сымды іріктеуді жүргізу. 3. Монтаждау және құрастыру ақауларын жою, схема учаскелерін неғұрлым ұтымды орналасуға ауыстыру арқылы қондырғылардың жұмысын тексеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>5 разряд 1. Аппараттардың, аспаптардың, басқару пульттері мен станциялардың құрылысы, мақсаты және жұмыс принципі. 2. Схемаға қосылған аппараттар мен аспаптардың жұмыс принципі мен реттілігі. 3. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.</p> <p>6 разряд 1. Жиналатын электр машиналарының, аппараттар мен аспаптардың конструктивтік ерекшеліктері мен жұмыс принципі. 2. Жабдықты, кез-келген қуат пен кернеудің әртүрлі күрделі электр желілерін орнату ережелері мен техникалық шарттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Қосымша еңбек функциялары</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд 1. Селекторлық кескін қосқыштары бар басқару қалқандарында күрделі конфигурациялы мыс қалқандарымен қуат тізбегін орнатуды орындаңыз. 2. Күрделі конфигурациядағы шиналар үшін шаблондар жасаңыз. 3. Сымдарды төсеу үшін панельдердегі схеманы белгілеуді, тізбекке қосымша кедергілерді орнатуды, тізбекті тексеруді, қосудың дұрыстығын, барлық құрылғылар мен құлыптау жүйесінің өзара әрекеттесуін орындаңыз.</p> <p>6 разряд 1. Бірегей және дәл жабдықтың ең күрделі қорғаныс және коммутациялық аппаратурасы мен электромеханизмдерін баптауды жүзеге асыру. 2. Монтаждау мен таңбалаудың схемалық схемаларын жасаңыз.</p>

		Білімдер:	
		5 разряд 1. Ең күрделі электр монтаждау әдістері және электр тізбектерінің әртүрлі параметрлерін өлшеу әдістері. 2. Арнайы құрылғылардың көмегімен орнатылған схемаларды бақылау әдістері.	
		6 разряд 1. Схемалардағы рұқсат етілген жүктемелер мен қызып кетулер. 2. Дәнекерлеуге, күйдіруге, бұрғылауға және басқа жұмыстарға арналған монтаждау құралы, арматура және әртүрлі жабдықтар. 3. Орындалатын жұмыс шегінде Электротехника және электромеханика негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұқыптылық Дәлдік Төзімділік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1) ГОСТ 12.1.019-2017. Мемлекетаралық стандарт. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Электр қауіпсіздігі. Қорғау түрлерінің жалпы талаптары мен номенклатурасы; 2) ГОСТ 12.2.007.3-75. Мемлекетаралық стандарт. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. 1000 В жоғары кернеуге арналған Электротехникалық құрылғылар, қауіпсіздік талаптары; 3) ГОСТ 15543.1-89. Мемлекетаралық стандарт. Электротехникалық бұйымдар және басқа да техникалық бұйымдар. Климаттық сыртқы әсер етуші факторларға төзімділік бөлігіндегі Жалпы талаптар; 4) ГОСТ IEC 60950-1-2014. Мемлекетаралық стандарт. Ақпараттық технологиялар жабдықтары қауіпсіздік талаптары. 1 бөлім. Жалпы талаптар; 5) ГОСТ 7746-2015. Мемлекетаралық стандарт. Ток трансформаторлары. Жалпы техникалық шарттар		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Электромонтажник-схемщик	
	4	Супервайзер (бригадир)	
	4	Техники-электрики (общий профиль)	
24. Кәсіптің карточкасы «Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері »:			
Топтың коды:	7413-2		
Қызмет атауының коды:	7413-2-005		
Кәсіптің атауы:	Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы: 3-шығарылым Параграф 118. Жоғары кернеулі әуе желілерін және түйіспелі желіні монтаждау жөніндегі электромонтер-сызғыш 3 разряд 119-Параграф. Жоғары кернеулі әуе желілерін және контактілі желіні монтаждау жөніндегі электромонтер-сызғыш 4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Электр жабдықтары (түрлері және салалары бойынша)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	3-разрядты беру үшін мамандық бойынша кемінде 3 ай жұмыс өтілі талап етіледі. 4-разрядты беру үшін мамандығы бойынша кемінде 6 ай жұмыс өтілі талап етіледі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7413-2-008 - Байланыс желісінің электромонтері 7412-1-001 - Электромонтер (жалпы бейін)		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Тарату құрылғылары бойынша электр Монтаждау жұмыстарын жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Төмен вольтты желілерді орнату
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Төмен вольтты желілерді орнату	Дағды 1: Сымдар мен қосылымдарды монтаждау және демонтаждау жұмыстарын орындау	Машықтар:
		3 разряд 1. Жерге тұйықтағыштарды механикаландырылған құралмен тереңдету. 2. Темірбетон конструкцияларын гидрооқшаулауды жүзеге асыру. 3. Жоғары вольтты желілердің орнатылмаған Болат тіректерін және ашық қосалқы станциялардың конструкцияларын бояуды орындау. 4. Тіректерді нөмірлеу және кестелер мен плакаттарды бекіту. 5. Барабандарды тігумен сымдар мен кабельдердің барабандарына орауды орындаңыз. 6. Конструкциялар мен материалдарды тасымалдауды жүзеге асыру. 7. Конструкцияларды қолмен жылжытыңыз.
		4 разряд 1. Рельс аралық қосылыстарды орнатуды орындаңыз. 2. Арқан тартқыштарды дайындауды және тіректерге қосуды жүзеге асыру. 3. Қатты кресттерді аяқтаңыз. 4. Жоғары вольтты желілердің орнатылған тіректерін және ашық қосалқы станциялардың конструкцияларын бояуды жүргізу. 5. Кернеуі 150 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілер мен байланыс желілерінің сымдары мен кабельдерін бөлшектеуді орындау. 6. Кернеуі 20 киловольтқа дейінгі желілердің бір бағаналы тіректерін түзетуді орындау. 7. Фимараттарға өуе желілерінің кіреберістерін орнатуды орындаңыз. 8. Тіректерге шамдарды орнатуды орындаңыз.
		Білімдер:
		3 разряд 1. Қарапайым такелаж құралдарын пайдалану ережесі мен құрылғысы. 2. Жерге қосу және нөлдеу ережелері.
		4 разряд 1. Ашық қосалқы станциялардың жоғары вольтты желілері мен конструкцияларының тіректерін құрастыру және орнату тәсілдері. 2. Оқшаулағыштар мен арматураны оқшаулағыш аспаптарға құрастыру және құрастыру тәртібі. 3. Сымдар мен кабельдерді қосу әдістері. 4. Тіректердегі сымдар мен кабельдерді көтеру және бекіту әдістері. 5. Сымдар мен кабельдерден шиналарды, түсулерді, секіргіштер мен ілмектерді дайындау және орнату әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

<p>Дағды 2: Төмен вольтты желіні орнату жұмыстарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none">1. Орнатылмаған тіректердің тіректерінен ілгектерді, түйреуіштер мен оқшаулағыштарды орнату және алу.2. Барабандарды орната отырып, Болат арқандарды, кабельдерді және бір ядролы сымдарды жайып салу.3. Штангалар мен тіректерді қолдана отырып, кернеуі 20 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілердің тіректеріне сымдарды көтеруді орындаңыз.4. Сымдар мен кабельдерді кесу және кесу.5. Жерге тұйықтағыштарды төсеуді, жерге тұйықтау контурын монтаждауды орындау. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none">1. Салмағы 5 тоннаға дейінгі жоғары вольтты желілердің тіректерін және ашық қосалқы станциялардың конструкцияларын құрастыруды жүзеге асыру.2. Ағаш тіректердің бөлшектерін дайындауды орындаңыз.3. Салмағы 1 тоннаға дейінгі ашық қосалқы станциялардың тіректері мен конструкцияларын орнатуды және бөлшектеуді жүзеге асыру.4. Сымдарды кернеуі 150 киловольтке дейінгі жоғары вольтты желілердің және кабельдердің тіректеріне - 750 киловольтке дейін жайып, көтеруді жүргізу.5. Сымдар мен кабельдерден түсулерді, секіргіштерді, ілмектер мен жартылай ілмектерді дайындаңыз.6. Разрядтауыштарды орнатуды жүргізу.8. Кернеуі 220 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілер үшін оқшаулағыштар мен арматураларды оқшаулағыш аспаптарға құрастыруды орындау.9. Сымдар мен кабельдерді 70 миллиметр квадратқа дейін жалғаңыз.10. Кернеуі 1 киловольтқа дейінгі жоғары вольтты желілердің түйреуіш изоляторларында сымдарды бекітуді жүзеге асыру.11. Жерден көтергіш кабельге сілтеме мен серпімді жіптерді белгілеу және орнату.12. Арматураны консольдерге және икемді қресттерге орнатыңыз.13. Өтелген якорь жүктерін шектегіштерді, тіректерге бекіткіш және фидерлік кронштейндерді орнатуды орындау.14. Жерге орташа якорь орнатуды орындаңыз.15. Көтергіш кабельді жерден тіректерге іліп қойыңыз.16. Оқшаулағыштарды жердегі сымдар мен кабельдерге салыңыз.
--	---

		Білімдер:	
		<p>3 разряд</p> <p>1. Бекіту бөлшектерінің, арматураның, оқшаулағыштардың, сымдар мен кабельдердің түрлері.</p> <p>2. Қарапайым электрлендірілген және пневматикалық қол құралының құрылғысы.</p> <p>3. Жоғары вольтты желілер мен ашық қосалқы станциялардың құрылыс конструкцияларының негізгі түрлері.</p> <p>4. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.</p> <p>4 разряд</p> <p>1. Разрядтағыштарды, жүктерді шектегіштерді және фидерлік кронштейндерді тіректерге орнату тәсілдері.</p> <p>2. Өтпелі қорғаныстарды орнату түрлері мен әдістері</p> <p>3. Механикаландырылған такелаждық жабдықтар мен құралдарды пайдалану ережесі.</p> <p>4. Шамдарды орнату түрлері мен әдістері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік</p> <p>Тәуелсіздік</p> <p>қарым-қатынас дағдылары</p> <p>зейінділік</p> <p>Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Электр монтер – жоғары вольтты әуе желілерін және түйіспелі тораптарды монтаждау бойынша монтаждау жөніндегі монтер	
	4	Электр монтер – жоғары вольтты әуе желілерін және түйіспелі тораптарды монтаждау бойынша монтаждау жөніндегі монтер	
	5	Учаске шебері	
	6	Начальник цеха (службы, участка)	
25. Кәсіптің карточкасы «Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері »:			
Топтың коды:	7413-2		
Қызмет атауының коды:	7413-2-005		
Кәсіптің атауы:	Жоғары кернеулі әуе желісі мен түйісу желілерін монтаждау жөніндегі желі электромонтері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы: 3-шығарылым</p> <p>Параграф 117. Жоғары кернеулі әуе желілерін және түйіспелі желіні монтаждау жөніндегі электромонтер-сызғыш 2 разряд</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: бастауыш білім	Мамандық: -	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	қажет емес	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7413-2-008 - Байланыс желісінің электромонтері	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тарату құрылғылары бойынша электр Монтаждау жұмыстарын жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Төмен вольтты желілерді орнату
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Төмен вольтты желілерді орнату	Дағды 1: Төмен вольтты желіні орнату жұмыстарын орындау	Машықтар: 2 разряд 1. Нақты өлшемдерді қажет етпейтін шағын бекіту бөлшектерін жасаңыз. 2. Жерге тұйықтағыштарды қолмен тереңдету. 3. Жоғары вольтты желілердің орнатылмаған Болат тіректерін және ашық қосалқы станциялардың конструкцияларын тазалауды жүргізу. 4. Приставкаларды және жерге тұйықтау шиналарын бекіту бөлшектерін бояуды орындау.
		Білімдер:
		1. Желілік арматураның, оқшаулағыштардың, сымдар мен кабельдердің негізгі маркалары. 2. Болат пен жабдықтардың сұрыптамасы, антисептикалық құрамдармен жұмыс істеу ережелері және ағаш материалдарын антисептикалау әдістері. 3. Теміржол көлігіндегі сигнал беру ережелері. 4. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Сымдар мен қосылымдарды монтаждау және демонтаждау жұмыстарын орындау	Машықтар: 1. Ағаш тіректердің бөлшектерін антисептикалық қосылыстармен щеткамен жабыңыз. 2. Барабандардан қаптаманы алып тастау және оларды бөлшектеу. 3. Сымдар мен кабельдерді қолмен айналдырыңыз.
	Білімдер: 1. Жерге қосу Сымдары мен шиналарын бояу әдістері. 2. Жерге тұйықтағыштарды қолмен көму тәсілдері. 3. Қол құралдары мен құрылғыларының атауы мен мақсаты.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәуелсіздік қарым-қатынас дағдылары зейінділік	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Электр монтер – жоғары вольтты өуе желілерін және түйіспелі тораптарды монтаждау бойынша монтаждау жөніндегі монтер	
	4	Электр монтер – жоғары вольтты өуе желілерін және түйіспелі тораптарды монтаждау бойынша монтаждау жөніндегі монтер	
	5	Учаске шебері	
26. Кәсіптің карточкасы «Болат және темір бетон конструкцияларды монтаждау жөніндегі монтажшы»:			
Топтың коды:	7114-1		
Қызмет атауының коды:	7114-1-002		
Кәсіптің атауы:	Болат және темір бетон конструкцияларды монтаждау жөніндегі монтажшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	БТБА, Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2011 жылғы 13 желтоқсандағы № 343-п бұйрығымен бекітілген 3-шығарылым Параграф 174. Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы, 2 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: бастауыш білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	қажет емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7119 - Б.т.к. құрылысшы-монтаждаушылар және тектес қызметтер саласындағы жұмысшылары		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электрмен қамтамасыз ету объектілерінің құрылыс технологиясында болат және темірбетон конструкцияларын монтаждау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Темір және темірбетон конструкцияларын монтаждау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Темір және темірбетон конструкцияларын монтаждау	Дағды 1: Құрылымдарды монтаждау бойынша жұмыстарды орындау	Машықтар:	
		2 разряд 1. Құрылыс конструкцияларын монтаждық ілмектер, қапсырмалар, ілгектер үшін инвентарлық ілмектермен тігу. 2. Болттар мен гайкалардың жіптерін іске қосыңыз. 3. Қол лебедкасында жұмыс жасаңыз. 4. Оқшаулау үшін беттерді тазалаңыз. 5. Жабдықтарды консервациялауды орындаңыз. 6. Бетон және темірбетон конструкцияларында тесіктер мен ойықтарды қолмен тесу.	

		Білімдер: 1. Такелаждық жабдықтың, итарқалардың негізгі түрлері және құрылыс конструкцияларын монтаждау кезінде қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың түрлері. 2. Дәнекерленген қосылыстардың түрлері және тігістердің түрлері. 3. Дәнекерлеуге арналған бұйымдардың жиектерін дайындау әдістері. 4. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Құрылыс жұмыстарын жүргізу	Машықтар: 1. Болттарды орнату және алу. 2. Монтаждау және орнату орнында құрылымдарды бұзуды жүзеге асыру. 3. Құрылыс конструкцияларын маркалар бойынша сұрыптау. 4. Іргетастарды орнату кезінде қарапайым блоктарды төсеу.
		Білімдер: 1. Сызбалардағы кесу түрлері және дәнекерлеу белгілері. 2. Қарапайым сызбаларды оқу ережелері. 3. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік қарым-қатынас дағдылары стресске төзімділік тәртіп	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Болат және темірбетон конструкцияларын монтаждаушы
	4	Болат және темірбетон конструкцияларын монтаждаушы
	5	Учаске шебері
27. Кәсіптің карточкасы «Электр машиналар мен аппараттар жинаушы »:		
Топтың коды:	8212-1	
Қызмет атауының коды:	8212-1-020	
Кәсіптің атауы:	Электр машиналар мен аппараттар жинаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	19-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (5, 11, 13, 15, 17, 19-шығарылымдары) бекіту туралы" 2017 жылғы 4 шілдедегі № 191 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 20 қазанда № 15924 болып тіркелді. Параграф 57. Электр машиналары мен аппараттарын құрастырушы, 5-разряд. Параграф 58. Электр машиналары мен аппараттарын құрастырушы, 6-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Электр жабдықтары (түрлері және салалары бойынша)	Біліктілік:
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандығы бойынша талап етілетін жұмыс өтілі: кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8212-1-021 - Электр жабдықтаржы құрастырушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электрмен қамтамасыз ету объектілерін салу технологиясында электр машиналары мен құрылғыларын құрастыру, реттеу және теңгеру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қарапайым электр жабдықтарының тетіктерін құрастыру және реттеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қарапайым электр жабдықтарының тетіктерін құрастыру және реттеу	Дағды 1: Электр машиналарының қарапайым бөлшектерін құрастыру операцияларын орындау	Машықтар:	
		<p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі электр машиналары мен аппараттарын сәйкестендіре отырып, түпкілікті құрастыруды жүзеге асыру. 2. Электр машиналарын, қуатты турбо және гидрогенераторларды, жоғары вольтты аппаратура мен қондырғыларды механикалық және электрлік реттеуді орындау. 3. Электр машиналарын теңестіруді орындаңыз. 4. Белсенді болатты құрастыру үшін қуаты 150 киловатқа дейінгі ірі электр машиналарының, турбо - және гидрогенераторлардың статорларының диаметрлері мен аккордтары бойынша сыналарды үдетуді орындау. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аса күрделі, жауапты және бірегей электр машиналары мен аппараттарын түпкілікті құрастыруды, реттеуді орындау. 2. Сутегі және аралас салқындатылған турбогенераторларды құрастыру және реттеу. 3. Құрастыру құрылғыларын, бақылау-өлшеу аспаптары мен қондырғыларын таңдау. 	

		<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделі электр машиналарының, жауапты жоғары вольтты аппаратураның және басқару пульттерінің құрылысы мен конструктивтік ерекшеліктері. 2. Жиналатын және сыналатын бұйымдарға қойылатын техникалық және пайдалану талаптары. 3. Күрделі сынақ стендтерінің құрылғысы, жұмыс принципі және баптау және пайдалану ережелері. 4. Сәйкестік пен реттеуге байланысты негізгі есептеулер. 5. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пайдалану сипаттамалары мен диаграммаларын алып тастау. 2. Электротехниканың теориялық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	<p>Дағды 2:</p> <p>Электр машиналары мен құрылғыларын реттеу бойынша операцияларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алты немесе одан да көп өңделетін беттері бар және дәл өлшеу құралын қолдануды қажет ететін бөлшектерді өңдеңіз. 2. Басқару пульттерін құрастыру, реттеу және күйін келтіру. 3. Қалқандар мен басқару пульттерінің панельдеріне барлық түрдегі аппараттар мен аспаптарды белгілеу және орнату. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрастырудың ұтымды техникалық реттілігін анықтаңыз. 2. Бұйымдарды құрастыру кезінде қажетті есептеулер мен эскиздерді орындаңыз.
		<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Турбо және гидрогенераторларды дайындау және құрастыру ерекшеліктері. 6. Құрастыру нәтижелері бойынша техникалық құжаттаманы ресімдеу ережесі. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жиналатын электротехникалық бұйымдардың конструктивтік ерекшеліктері, құрылымы және жұмыс принципі. 2. Жұмыс режимдері мен жүктемелерді тексеру әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік</p> <p>Тәуелсіздік</p> <p>тәртіп қабілеті</p> <p>тәртіп</p> <p>стресске төзімділік</p> <p>Әдеттен тыс жағдайларда бастамашылық таныту</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-элекригі	
	5	учаске шебері	
28. Кәсіптің карточкасы «Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы»:			
Топтың коды:	7114-1		
Қызмет атауының коды:	7114-1-002		
Кәсіптің атауы:	Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Құрылыс конструкцияларын монтаждаушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіру	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандығы бойынша талап етілетін жұмыс өтілі: кемінде 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7114-2-002 - Құрастырмалы конструкцияларды салушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Фимараттар мен құрылыстарды салу, кеңейту, реконструкциялау, күрделі жөндеу, қалпына келтіру және қалпына келтіру кезінде металл конструкцияларды монтаждау жөніндегі жұмыстар кешенін орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Фимараттар мен құрылыстардың металл, құрама темірбетон конструкцияларын монтаждау кезінде жұмыстар кешенін орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Фимараттар мен құрылыстардың металл, құрама темірбетон конструкцияларын монтаждау кезінде жұмыстар кешенін орындау	Дағды 1: Металл конструкцияларын монтаждау	Машықтар:	
		5 разряд 1. Салмағы 8 тоннадан асатын құрама темірбетонды және бетонды іргетас блоктарын және 20 тоннаға дейінгі бағандарды монтаждауды орындау. 2. Баған астаналарын орнатуды орындаңыз. 3. Құрама темірбетон арқалықтарын 12 метрден астам аралықпен және кран арқалықтарын монтаждауды орындау. 4. Сыртқы және ішкі қабырғалардың үлкен өлшемді панельдерін, ауыр және жеңіл бетондардан жасалған панельдер мен бөлімдерді орнатуды орындаңыз.	

5. Жеңіл металл конструкциялардан және үш қабатты "Сэндвич" типті жабын панельдерінен жасалған ғимараттарға арналған көп қабатты қабырға панельдерін орнатуды орындаңыз.
6. Гофрленген тақтадан жасалған жабындардың құрылғысын тексеріңіз.
7. Санитарлық-техникалық кабиналарды, лифт шахталарының блоктарын және ғимараттардың өзге де көлемді элементтерін орнатуды жүзеге асыру.
8. Қабырғалық және бұрыштық үлкен блоктар мен карниздерді орнатуды орындаңыз.
9. Бетондау алдында кондуктордағы ойық блоктың ендірілген бөліктерін құрастыру және салыстырып тексеру.
10. Ферма астындағы плитаның байланысы мен бөлімі бар Бағыттаушы грильдің омонолизациясын орындаңыз.
11. Шатыр панельдері мен жабын блоктарын үлкейту және монтаждау.
12. Мембраналық жабынды орнатуды орындаңыз.
13. Құрылымдарды орнату кезінде буындарға кеңес беріңіз.
14. 12-ден 24 метрге дейінгі аралықта Болат рафтерлерді тіреулерге орнату және орнату.
15. Салмағы 15 тоннаға дейінгі Болат колонналарды, салмағы 5 тоннадан 15 тоннаға дейінгі кран астындағы және өзге де арқалықтарды монтаждауды орындау.
16. Эстакадалардың, салқындатқыш мұнаралардың, галереялар мен сөрелердің тірек конструкцияларын монтаждауды орындау.
17. көпірлердің Болат аралық құрылыстарының бойлық және көлденең байланыстарын орнату.
18. Сыйымдылығы 1000 шаршы метрге дейінгі темірбетон резервуарларын монтаждауды орындау.
19. Поливинилхлоридті - Профильді алюминийден және жұмсақ қорытпалардан жасалған күрделі пішіндердің жеңіл құрылыс конструкцияларын монтаждауды орындау.
20. "Сайдинг" поливинилхлорид түріндегі әрлеу профилімен сыртқы қабырғаларды қаптауды орындау.
21. Ламинатталған және пластикалық панельдерді орнатуды орындаңыз.
22. Сыйымдылығы 1000 шаршы метрге дейінгі резервуарлардың конструкцияларын орама дайындамалардан, жеке царгтардан немесе парақтардан ірілендіріп құрастыруды және монтаждауды орындау.

6 разряд

1. Темірбетон рамаларын, арқалықтар мен фермаларды кейіннен арматураның кернеуімен ірілендіріп құрастыруды жүргізу.
2. Бірнеше бөлшектерден тұратын алдын ала кернелген темірбетон фермаларын ірілендіріп құрастыруды және осы фермаларды монтаждауды жүргізу.
3. Құрама жақтаулардан ғимараттар мен құрылыстардың темірбетон конструкцияларын монтаждауды орындау.
4. Ипотекалық бөлшектерді түпкілікті салыстырып тексеру.
5. Ипотекалық бөліктердің бетондалған ойық блоктарын монтаждауды және түпкілікті салыстыруды орындау.
6. Қысымды құбырлардың тіректерін орнатуды орындаңыз.
7. Аспалы жолдар мен кабельдік крандардың тіректері мен станцияларының болат конструкцияларын, сондай-

ақ құрылыстардың биіктігі 70 метрден асатын Болат арқандарды монтаждауды, салмағы 20 тоннадан асатын құрама темірбетон колонналарын монтаждауды орындау.

8. Су электр станциялары, бөгеттер мен шлюздер арқылы өтетін көпір өткелдерінің арқалықтары, шлюздер мен сору құбырлары галереяларының плиталары мен жабындары үшін қоршау арқалықтары мен құдықтарды монтаждауды орындау.

9. Қадаларды бітеу үшін кеңістіктік жақтаулар мен грильдерді орнатуды орындаңыз.

10. Сүрлем құрылымдарының кеңістіктік элементтерін орнатуды орындаңыз.

11. Элементтің немесе блоктың массасы 15 тоннадан 25 тоннаға дейін болатын ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың қаңқаларының Болат бағаналарын, кран арқалықтарын және өзге де болат конструкцияларын, сондай-ақ аралығы 24 метрден 36 метрге дейінгі фермаларды орнатуды және түпкілікті салыстырып тексеруді орындау.

12. Атом электр станциясының, жылу электр станциясының, су электр станциясының ғимараттары мен құрылыстарының конструкцияларын құрастыру стендінде және плаз - кондукторда массасы 50 тоннаға дейінгі кеңістіктік блоктарға ірілендіріп құрастыруды орындау.

13. Пеш құрылымдарын панельдер мен блоктардан үлкейту арқылы құрастыруды орындаңыз.

14. Құрылыстың биіктігі 150 метрге дейін болған кезде өнеркәсіптік пештер мен құбырларды ірілендірілген тораптармен монтаждауды орындау.

	<p>Білімдер:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрама темірбетон бағандарын, іргетас блоктары мен арқалықтарды орнату әдістері. 2. Панельдерді, үлкен қабырға блоктарын және карниз блоктарын орнату және бекіту әдістері. 3. Ғимараттар мен құрылыстардың болат конструкцияларын жекелеген ауыр элементтермен немесе блоктармен монтаждау тәсілдері. 4. Ауыр болат бағаналар мен арқалықтарды орнату әдістері мен әдістері, ыстыққа төзімді бетонмен қапталған панельдерді және үлкен блоктарды орнату және бекіту әдістері. 5. Өнеркәсіптік пештердің болат конструкцияларын ірілендіру тәсілдері. 6. Болат конструкцияларын ыстыққа төзімді бетон блоктарымен біріктіру әдістері. 7. Тот баспайтын болаттан жасалған қорғаныс қаптамаларын орнату әдістері. 8. Көпірлердің болат конструкцияларын үлкейту және көпірлердегі көпірлердің аралық құрылыстарын құрастыру тәсілдері. 9. Аспалы, жартылай аспалы және теңгерімді құрастыру кезінде көпірлердің аралық құрылыстарының элементтерін біріктіру тәсілдері. 10. Күрделі болат және темірбетон конструкцияларын бөлшектеу ерекшеліктері мен тәртібі. 11. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың аса күрделі конструкцияларын ірілендірілген құрастыру тәсілдері. 2. Көпірлердің аралық құрылыстарын құрастыру, жылжыту және орнату тәсілдері. 3. Такелаждық және көтергіш жабдықтар мен құрылғылардың аса күрделі түрлерін құрастыру және орнату тәсілдері. 4. Резервуарлар мен газгольдерлерді парақтық және өнеркәсіптік монтаждау тәсілдері. 5. Ыстыққа төзімді бетоннан және темірбетоннан жасалған өнеркәсіптік пештердің элементтері бар болат конструкцияларды үлкейту тәсілдері. 6. Блоктардан (царг) құбырларды ірілендіру құрастыру және монтаждау тәсілдері. 7. Алдын ала дайындалған ыстыққа төзімді бетоннан және темірбетоннан жасалған өнеркәсіптік пештерді жылжыту әдісімен және құбырларды бұру әдісімен монтаждау әдістері. 8. Пешке төзімді бетон блоктарынан айналмалы пештердің төсемін орнату әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
<p>Дағды 2: Материалдар мен жабдықтарды жинақтау жөніндегі операцияларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк көтергіштігі 25-тен 40 тоннаға дейінгі блоктарды, көтергіштерді, полиспасттарды, бұрылмалы жебелерді және кран-арқалықтарды орнатуды және алуды жүзеге асыру. 2. Полиспасттарды діңгектер мен конструкцияларға бекітуді орнату. 3. Бұру блоктарын бекітуді орнатыңыз. 4. Металл конструкциялар мен ендірмелерге биіктікте жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік белдігін пайдалана отырып, тоттануға қарсы бояу жұмыстарын орындау.

5. Ауыр құрылыс конструкцияларын строптау және строптан босату жұмыстарын орындау.
6. Әмбебап итарқа жасаңыз.
7. Такелаждық жабдықты қолданып көріңіз.
8. Жүк көтергіштігі 25 тоннадан 60 тоннаға дейінгі зәкірлерді дайындау және орнату.
9. Жүк көтергіштігі 60 тоннаға дейінгі монтаждау діңгектерін құрастыруды, орнатуды және бөлшектеуді жүргізу.
10. Эстакадалардың құрылғысын бақылау.
11. Салмағы 25 тоннадан 60 тоннаға дейінгі конструкциялардың діңгектерінің, крандарының, шеврлерінің, қозғалмайтын және құлайтын жебелерінің көмегімен көтеруді, орнын ауыстыруды және түсіруді орындау.
12. Ауданы 3 метрден асатын қалқандардан қалқан, металл ағаш металл қалыптарын монтаждау және бөлшектеу.
13. Көлемді қалыптарды (блокты, көлемді-ауыстырылатын, "Модостр" және өзге де қалыптарды) монтаждау және бөлшектеу.

6 разряд

1. Өнеркәсіптік пештерді стендте монтаждауды, содан кейін жобалық жағдайға сырғытуды орындау.
2. Құрама құбырларды іргетасқа бекітілген топсаның айналасында бұру арқылы орнатыңыз.
3. Пешке төзімді бетон блоктарынан айналмалы пештердің төсемін орнатуды орындаңыз.
4. Монтаждау схемалары бойынша ғимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстарды монтаждауға беру үшін бөлшектерді жинақтауды жүргізу.
5. Көпірлердің аралық құрылыстарының аса күрделі тораптарын құрастыру және монтаждау, көпірлердің аралық құрылыстарының тірек бөліктерінің элементтерінің саны 5-тен 8-ге дейін.
6. Жоғарғы айналмалы жолдарды және оларды фермалардың тораптарына бекітуді жүзеге асырыңыз.
7. Құрылыстардың биіктігі 100 метрге дейін теле-және радио мұнараларды монтаждауды орындау.
8. Сыйымдылығы 1000-нан 3000 шаршы метрге дейінгі металл және темірбетонды цилиндрлік резервуарларды монтаждау және бұру әдісімен конструкцияларды монтаждау.
9. Көпірлердің аралық құрылыстарының құрама темірбетон арқалықтарын құрастыруды жүргізу.
10. Биіктігі 150 метрге дейінгі түтін құбырларының металл газ бұру оқпандарын монтаждауды орындау.
11. Жүк көтергіштігі 60 тоннадан 100 тоннаға дейінгі монтаждау діңгектерін жарақтандыруды, орнатуды және жылжытуды жүргізу.
12. Салмағы 60 тоннадан 100 тоннаға дейінгі Құрылыс конструкцияларын арқандап байлауды, көтеруді және түсіруді жүргізу.
13. Конструкцияларды құлаған жебенің көмегімен жебенің астына уақытша тірек тірегі бар, тартылған жебесі бар крандармен түрлендірілген жұптастырылған крандармен көтеруді және түсіруді орындау.

		Білімдер:	
		<p>5 разряд</p> <p>1. Фимараттар мен өнеркәсіптік құрылыстардың күрделі конструкцияларын ірілендіре құрастыру және монтаждау кезінде, сондай-ақ көпірлердің аралық құрылыстарының конструкцияларын төсемдерде құрастыру кезінде такелаждық және көтергіш жабдықтар мен құрылғыларды құрастыру және орнату тәсілдері.</p> <p>2. Құрылымдар мен блоктарды күрделі тігу әдістері.</p> <p>3. Жүк көтергіш құралдардың құрылысы, пайдалану ережелері және сынау тәсілдері.</p> <p>4. Болат арқандарды таңдау және оларды сынау ережелері.</p> <p>5. Тозу және майлау уақыты.</p> <p>6. Такелаждық жабдыққа, жабдықтарға және құрылғыларға қойылатын талаптар.</p> <p>6 разряд</p> <p>1. Аса күрделі және темірбетон конструкцияларын бөлшектеудің ерекшеліктері мен тәртібі.</p> <p>2. Ерекше күрделі типтік емес тігу әдістері.</p> <p>3. Монтаждау кезінде аса күрделі такелаждық жұмыстарды орындау ережесі.</p> <p>4. Конструкцияларды торлы діңгектердің, жебенің немесе ригельдің орындалуы бар жұптастырылған крандардың көмегімен көтеру және түсіру тәсілдері.</p> <p>5. Жұптасқан крандармен жұмыс істеу кезінде баланстық траверстерді қолдану ережелері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1.Электр станциялары мен желілерін техникалық пайдалану ережесі. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. 2. Электр станциялары мен жылу желілерінің жылу механикалық жабдықтарын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары. 3. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 122 бұйрығы. 4. Энергетикалық кәсіпорындарға арналған өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы №123 бұйрығы		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Металл конструкцияларын құрастыру жөніндегі слесарь	
29. Кәсіптің карточкасы «Электромонтажшы-чертежник»:			
Топтың коды:	7411-0		
Қызмет атауының коды:	7411-0-021		
Кәсіптің атауы:	Электромонтажшы-чертежник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	19-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (5, 11, 13, 15, 17, 19-шығарылымдары) бекіту туралы" 2017 жылғы 4 шілдедегі № 191 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 20 қазанда № 15924 болып тіркелді. Параграф 72. Электромонтажник-схемщик, 4-разряд. Параграф 71. Электромонтажник-схемщик, 3-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	3-разрядты беру үшін мамандық бойынша кемінде 3 ай жұмыс өтілі талап етіледі. 4-разрядты беру үшін мамандығы бойынша кемінде 6 ай жұмыс өтілі талап етіледі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7411-0-023 - Электрмонтаждаушы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электр машиналарының, құрылғыларының және құрылғыларының электр тізбектерін монтаждау және реттеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Электр машиналарының, құрылғыларының және құрылғыларының электр тізбектерін орнатуға байланысты көмекші жұмыстарды орындау 2. Электр машиналарының, құрылғылар мен аспаптардың қарапайым электр тізбектерін монтаждау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Электр машиналарының, құрылғыларының және құрылғыларының электр тізбектерін орнатуға байланысты көмекші жұмыстарды орындау	Дағды 1: электр машиналарының, аппараттары мен аспаптарының электр тізбектерін монтаждау және құрастыру бойынша жұмыстарға дайындау	Машықтар:
		3 разряд 1. Орташа күрделі электр тізбектерін монтаждау және тоқу. 2. Орнатылған схемаларды қапсырмалармен бекітіңіз. 3. Дәнекерлеу үшін байланыстырушы шиналарды жинаңыз. 4. Шкафтардың есіктері мен қақпақтарына өткізгіштер тобының топсалы өтулерін жасаңыз.
		4 разряд 1. Сызбалар, эскиздер, үлгілер немесе орын бойынша күрделі электр схемаларын монтаждау және тоқу. 2. Шиналарды кесу және қыздыру қондырғылары мен құрылғыларында иілу орындарын күйдіріп, бірнеше жазықтықта жиекке иілу. 3. Күрделі схеманың анықтамалық шаблондарын жасау. 4. Тұрақты және айнымалы ток электровоздарында электр және пневматикалық жабдықтарды, пневматикалық тізбектерді монтаждауды орындау.
		Білімдер:
		3 разряд 1. Іске қосу реттеу аппаратурасының атауы және мақсаты. 2. Монтаждау үшін қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптары мен қондырғыларының мақсаты мен қолдану ережесі. 3. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.
		4 разряд 1. Монтаждау үшін қолданылатын іске қосу реттеу аппаратурасының, бақылау-өлшеу аспаптары мен қондырғыларының құрылысы мен жұмыс істеу принципі. 2. Қимаға байланысты мыс шиналарының жиекке рұқсат етілген иілу радиустары. 3. Өндірілетін бұйымдардың мақсаты мен принципті монтаждау схемалары. 4. Орнатудың технологиялық реттілігі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Электр машиналарының, құрылғылар мен аспаптардың қарапайым электр тізбектерін монтаждау		

	Дағды 1: Электр машиналарының, құрылғыларының және аспаптарының қарапайым электр тізбектерін монтаждау бойынша жұмыстарды жүргізу	Машықтар:
		3 разряд 1. Орнату орнына еркін рұқсаты бар тарату секцияларында күш тізбегін монтаждауды жүргізу. 2. Магниттік станцияларды ауыстырыңыз. 3. Басқару қалқандарын, аппараттар мен аспаптарды коммутациялауды жүргізу.
		4 разряд 1. Оқшаулау кедергісін мегаомметрмен немесе басқа құрылғылармен тексеріңіз. 2. Электр схемасы бойынша икемді монтаждау сымдарын таңдау. 3. Орнату ақауларын табу және жою.
		Білімдер:
		3 разряд 1. Дәнекерлеуге, күйдіруге, бұрғылауға және басқа жұмыстарға арналған монтаждау құралы, арматура және әртүрлі жабдықтар. 2. Орындалатын жұмыс шегінде Электротехника және электромеханика негіздері.
		4 разряд 1. Икемді монтаждау сымдарының жіктелуі. 2. Оқшаулағыш материалдардың мақсаты, олардың түрлері мен қасиеттері. 3. Электр машиналарын, аппараттар мен аспаптарды құрастыру және монтаждау кезінде туындайтын ақаулар және оларды жою тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұқыптылық Дәлдік Төзімділік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1) ГОСТ 12.1.019-2017. Мемлекетаралық стандарт. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Электр қауіпсіздігі. Қорғау түрлерінің жалпы талаптары мен номенклатурасы; 2) ГОСТ 12.2.007.3-75. Мемлекетаралық стандарт. Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. 1000 В жоғары кернеулерге арналған электр құрылғылары. Қауіпсіздік талаптары; 3) ГОСТ 15543.1-89. Мемлекетаралық стандарт. Электр және басқа да техникалық бұйымдар. Сыртқы климаттық әсерлерге төзімділікке қойылатын жалпы талаптар; 4) ГОСТ IEC 60950-1-2014. Мемлекетаралық стандарт. Ақпараттық технология жабдықтары Қауіпсіздік талаптары. 1-бөлім. Жалпы талаптар; 5) ГОСТ 7746-2015. Мемлекетаралық стандарт. Ток трансформаторлары. Жалпы техникалық шарттар	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Электромонтажшы-чертежник
	4	Электромонтажшы-чертежник
30. Кәсіптің карточкасы «Электр машиналар мен аппараттар жинаушы »:		
Топтың коды:	8212-1	
Қызмет атауының коды:	8212-1-020	
Кәсіптің атауы:	Электр машиналар мен аппараттар жинаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	19-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (5, 11, 13, 15, 17, 19-шығарылымдары) бекіту туралы" 2017 жылғы 4 шілдедегі № 191 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылы 20 қазанда № 15924 болып тіркелді. Параграф 55. Электр машиналары мен аппараттарын құрастырушы, 3-разряд. Параграф 56. Электр машиналары мен аппараттарын құрастырушы, 4-разряд	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	3-разрядты беру үшін мамандық бойынша кемінде 3 ай жұмыс өтілі талап етіледі. 4-разрядты беру үшін мамандығы бойынша кемінде 6 ай жұмыс өтілі талап етіледі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8212-1-021 - Электр жабдықтаржы құрастырушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Электрмен қамтамасыз ету объектілерін салу технологиясында электр машиналары мен құрылғыларын құрастыру, реттеу және теңгеру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қарапайым электр жабдықтарының тетіктерін құрастыру және реттеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қарапайым электр жабдықтарының тетіктерін құрастыру және реттеу	Дағды 1: Электр машиналарының қарапайым бөлшектерін құрастыру операцияларын орындау	Машықтар:	
		3 разряд 1. Қарапайым электр машиналары мен аппараттарын құрастыруды және реттеуді жүзеге асыру. 2. Жиналған Электр машиналарын, төмен вольтты және жоғары вольтты аппараттарды механикалық және электрлік реттеуді жүзеге асыру. 3. Арнайы құрылғыларды қолдана отырып, күрделілігі орташа тораптар мен бұйымдарды құрастыруды жүзеге асыру.	
		4 разряд 1. Күрделілігі орташа электр машиналары мен аппараттарын құрастыруды және реттеуді жүзеге асыру. 2. Бөлшектер мен түйіндердің түйісетін беттерін сүрту және қыстыруды орындаңыз. 3. Гидрогенератор статорларының белсенді болаттарын портативті гидропресстермен престоуді орындау.	
		Білімдер:	
		3 разряд 1. Жиналатын электр машиналары мен аппараттарының мақсаты мен жұмыс принципі. 2. Құрастыруға және реттеуге қойылатын техникалық талаптар. 3. Турбо және гидрогенератор өзектерін және ірі электр машиналарын құрастыру кезінде сегменттерді бекіту әдістері. 4. Құрастыру кезінде қолданылатын арнайы құрылғылардың, аспаптардың, қондырғылардың және басқа жабдықтардың құрылымы мен жұмыс принципі. 5. Еңбек тәртібінің ішкі ережелері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария талаптары, өрт қауіпсіздігі талаптары.	
		4 разряд 1. Электр машиналары мен аспаптарының құрылысы және конструктивтік ерекшеліктері. 2. Қондырғылар мен бақылау-өлшеу аспаптарының жұмыс принципі және баптау тәсілдері. 3. Жоғары вольтты Жабдықты құрастыру және реттеу ерекшеліктері. 4. Жоғары вольтты құрылғыларды оқшаулауға қойылатын жалпы техникалық талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	

	Дағды 2: Электр машиналары мен құрылғыларын реттеу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 3 разряд 1. Жұмсақ дәнекерлеуді орындаңыз. 2. Роторларды асинхронды электр машиналарының біліктеріне престоуге жүзеге асыру. 3. Турбо - және гидрогенераторлар статорларының сегменттерінен, биіктігі 600 миллиметрге дейінгі ірі жоғары жиілікті электр машиналарынан өзектерді шихтауды жүзеге асыру. 4. Электр машиналары мен аппараттарын құрастыру және сынау кезінде анықталған ақауларды жою. 4 разряд 1. Турбо - және гидрогенератор статорларының сегменттерінен өзектерді шихтау. 2. Биіктігі 600 мм-ден асатын ірі жоғары жиілікті электр машиналарын құрастыруды жүргізу.
		Білімдер: 3 разряд 1. Өр түрлі жұмсақ дәнекерлер мен ағындардың құрамы. 2. Төзімділік және қону жүйесі. 3. Тұрақты және айнымалы ток тізбегіндегі кернеуді, ток күшін өлшеу әдістері. 4. Оқшаулау кедергісін өлшеу. 5. Бригадалық құрастыруды ұйымдастыру және өндірістік тапсырманы орындау есебін жүргізу қағидалары. 4 разряд 1. Жоғары вольтты сынақтардың мақсаты мен жіктелуі, сынақ кернеулерінің шамалары. 2. Жиналатын және сыналтын бұйымдарға техникалық шарттар. 3. Құрастыру және сынау кезінде пайда болатын ақаулар және оларды қалай түзетуге болады.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Тәуелсіздік жауапкершілік тәртіп стресске төзімділік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 19 тамызда № 24045 болып тіркелді. 2. Техникалық пайдалану ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 30 наурыздағы № 247 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 15 мамырда № 11066 болып тіркелді. 3. Өрт қауіпсіздігі ережелері. Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 ақпанда № 26867 болып тіркелді. 4. Қауіпсіздік ережелері. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 253 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 30 сәуірде № 10907 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Электр машиналар мен аппараттар жинаушы
	5	учаске шебері

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

31. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі

Орындаушы:

Асылканов Султан Бауржанович, +7 (717) 278 97 65, s.assylkanov@energo.gov.kz

32. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

АО "Станция Экибастузская ГРЭС-2"

Орындаушылар:

Байтемирова Толганай Муратовна , +7 (718) 722 75 10, TBaytemitova@gres2.kz

33. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

34. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 28.07.2025 г.

35. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

36. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2025 г.

37. Бағдарлы қайта қарау күні: 31.12.2028 г.